

STELLA FATOVIĆ-FERENČIĆ

UREDNIKA MONOGRAFIJE

U dnu jedne od dvorana Medicinskog fakulteta u Osijeku nalazi se vitraj s prikazom Osijeka, djelo akademskog slikara Ivana Mršića. Njegova obojena staklena površina lomi svjetlost, upravo onako kao što znanje lomi ljudsku znatiželju kako bi umjetnost kliznula u umijeće i vještinu. Poruka ovog vitraja sugerira drevnu činjenicu o medicini kao umjetnosti liječenja, a monografija Medicinskog fakulteta u Osijeku, osmišljena kao kompozicija tekstova, satakana je na sličan način. Kroz sadržaj pomno koncipiranih poglavlja, baš poput Mršićeva vitraja, zrcali se rad njezinih djelatnika gradeći, povezujući i rasvjetljavajući četvrtstoljetno iskustvo samostalnog rada ove ustanove. Riječ je o povijesti bremenitih društvenim, političkim i akademskim promjenama unutar kojih Medicinski fakultet upisuje svoje postojanje u službi kvalitetnog razvoja medicinske skrbi i znanosti.

U monografiji su zabilježena sva nastojanja nastavnika Fakulteta u aktivnom i intenzivnom razvijanju nastavnog procesa, uključivanju Fakulteta u međunarodne akademske procese, razvoju znanosti i medicinske prakse, prihvaćanju novih edukacijskih strategija, poticanju cjeloživotne edukacije, uvođenju studija na njemačkom jeziku itd. Rezultati koje donose radilišta ovog Fakulteta, od izdavačke djelatnosti do vođenja projekata, svjedoče o uključenosti nastave i rezultata znanstvenih istraživanja u suvremene medicinske i znanstvene tijekove prema kojima se ubrzano i sigurno kroči.

Osobitu živost ovome materijalu daje ilustracija studentske povezanosti s nastavnicima kroz rad na različitim projektima, u radu u zajednici te u nastojanjima za podizanjem šire društvene svijesti vezane uz aktualnu medicinsku problematiku. Ona naglašava i ideju uključenosti Fakulteta u širi društveni i kulturni kontekst, njegovo prožimanje sa životom grada i ljudi koji u njemu žive, čineći ga suvremenim i bliskim cjelokupnom stanovništvu Osijeka.

Neupitna je činjenica da se bilježenjem branimo od nepostojanosti i zaborava, a razotkrivajući prostore, ljude i njihova postignuća uređivački rad pruža jedinstveno i neponovljivo iskustvo. Na tom iskustvu zahvaljujem pokretačima ovog projekta i svima onima koji su na projektu sudjelovali. Kao i svaki pisani dokument, tako je i ova monografija obvezujući zahvat. Njome smo odmjerili vlastite snage prepuštajući ih procjeni vremena i novim generacijama. Njome prenosimo poruku u budućnost kako bismo osvijestili kontinuitet stvaranja i pokazali da cijenimo svoje prethodnike, gradeći postojano na temeljima otetim zaboravu.

I.

POVIJEST I RAZVOJ

RONDEL UČENIKA GIMNAZIJE U OSIJEKU, FOTOGRAFIJA BRUNO JOBST.

PREUZETO IZ: GLASIJA PERIVOJ HRVATSKIH VELIKANA. OSIJEK: DRUŽBA BRAĆA HRVATSKOG ZMAJA, STR. 44-45)

RAZVOJ NASTOJANJA I OSNUTAK MEDICINSKOG FAKULTETA SVEUČILIŠTA JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

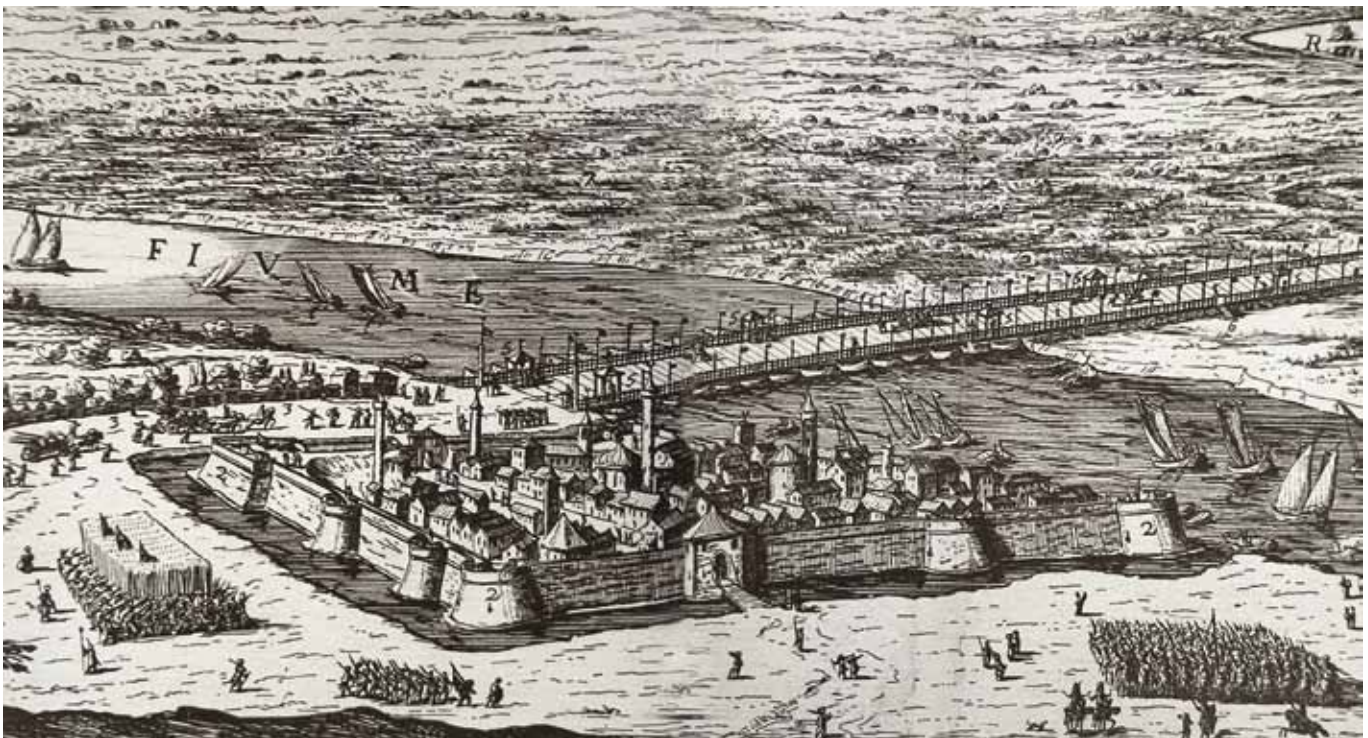
ANTUN TUČAK, STELLA FATOVIĆ-FERENČIĆ

PREMA RIJEČIMA AKADEMIKA ANDRIJE MUTNJAKOVIĆA, Osijek je u memoriju svoga postojanja ugradio cjelokupnu povijest europske uljudbe od naselja praljudi, elemenata antičke kulture i tragova orijentalnog ambijentiranja do jedinstvenog renesansno-baroknog grada. Sukladno tomu i naziv grada se tijekom povijesti mijenja od rimskog Colonia Aelia Mursa, srednjovjekovog Osika te Osega i Eseka unutar Austro-Ugarske Monarhije, preko naziva za slobodni i kraljevski grad Civitatis Eszekiensis do inačice imena Osijek pod kojim ga prepoznajemo u suvremenosti.¹

Novovjekovni grad Osijek nastao je 9. kolovoza 1690. kada je ustrojen magistrat i imenovan prvi gradonačelnik.² Za njegov je daljnji razvoj važnu prekretnicu činila pobjeda kršćanske koalicije nad Osmanskim carstvom, čime se Osijek vraća u okvire zapadnokršćanske uljudbe. Mirom u Srijemskim Karlovcima 1699. godine i Požarevačkim mirom 1718. godine oslobođene su hrvatske zemlje od osmanske vladavine te su uspostavljene granice između Habsburške Monarhije i Osmanskog Carstva.³

Svako je razdoblje osim svojim društveno-političkim karakteristikama obilježeno i ljudskom svakodnevicom, pa tako i onim elementarnim nastojanjima za očuvanjem zdravlja i liječenjem bolesti. U nedostatku liječnika u Osijeku, kao i u široj regiji, u prošlosti su skrb oboljelima pružali pripadnici katoličkih redova. Samostanska skrb za oboljele uključivala je kako pružanje pomoći oboljelima tako i bilježenje iskustva o iscjeljivanju te prevođenje tog iskustva u ljekaruše dostupne širokom puku. Te popularne zbirke recepata upile su u svoj sadržaj tragove raznih tradicija i sustava: od stare

slavenske tradicije postupaka iscjeljivanja, preko hipokratizma, rimske, arapske i bizantske medicine do srednjovjekovne, osobito salernitanske nadgradnje.⁴ Na području Hrvatske sačuvan je velik broj tih zbirki koje su nastajale u razdoblju od 14. do početka 20. stoljeća. Sastavljali su ih redovnici ili laici, a koristili su ih vidari, ranarnici, redovnici, dakle onaj dio pučanstva koji je bio pismen.⁵ Na području Slavonije one su nešto rjeđe nego u ostalim dijelovima Hrvatske, a u literaturi se spominje tzv. Osječka ljekaruša – „Zabilježene od likova“ iz druge polovice 18. stoljeća koja se danas čuva u privatnom vlasništvu.

GIACOMO ROSSI: CRTEŽ GRADA OSIJEKA IZ DOBA OTOMANSKOG CARSTVA IZ 1684. GODINE. PREUZETO IZ KNJIGE SABLJIĆ TOMIĆ: U OSJEČKOM NUTARNJEM GRADU, MURSA AETERNA XI (A. MUTNJAKOVIĆ UR.), HAZU: ZAGREB-OSIJEK 2022. STR. 11.

Početak 18. stoljeća donosi nov interes za prirodne znanosti potaknut prosvjetiteljskim duhom francuskih filozofa i enciklopedista. Zdravlje postupno iz interesa pojedinca prerasta u interes države te se u duhu prosvijećenog apsolutizma liječnička praksa ugrađuje u zakonske norme. Na samom početku 18. stoljeća car Leopold daje nalog za postavljanje Vojne granice, čime je Slavonija podijeljena na civilni dio (Provincijal) i Vojnu krajinu.⁶ Osiguranje granice podrazumijevalo je i specifične oblike organizacije života koji su uz obranu protiv neprijatelja uključivali i uspostavu protuepidemijske zaštite. U gradovima se osnivaju sanitarna vijeća, a duž državne granice uspostavlja se sustav sanitarnog kordona.⁷ Patentom cara Karla VI. iz 1728. uređena je većim dijelom na teritoriju Hrvatske i Slavonije protuepidemijska

zaštita sustavom kontumacijskih stanica, raštela i lazareta.⁸ Unutar obrambenoga bedema na granici s Osmanskim Carstvom, tj. vojne granice od osobite važnosti, bilo je djelovanje kirurga – ranarnika, koji su bili posebno obučeni za zbrinjavanje ratnih povreda, ali i za protuepidemijsko djelovanje, tek sekundarno za skrb vezanu uz lokalno civilno stanovništvo. Dionica historiografije koja se odnosi na njihovu identifikaciju i djelovanje svrstava ih u same početke medicinske profesionalizacije ovoga područja.⁹

Pozicija Osijeka kao trgovačkog grada utvrđenoga jakim fortifikacijama odredila je i njegov daljnji povijesni razvoj kao kulturnog i prosvjetnog središta

BISTE UČENIKA GIMNAZIJE U OSIJEKU:
LAVOSLAV LEOPOLD RUŽIČKA, VLADIMIR PRELOG,
MIJO KIŠPATIĆ, JOSIP JURAJ STROSSMAYER
(PREUZETO IZ: GLASIJA PERIVOJ HRVATSKIH
VELIKANA. OSIJEK: DRUŽBA BRAĆA HRVATSKOG
ZMAJA, STR. 34-35.)

Slavonije. Razvija se ideja visokoškolskoga obrazovanja, pa je već tijekom 1707. osnovana prva bogoslovna škola (Studium Philosophicum Essekini), a 1724. i druga (Studium Theologicum Essekini). Njihovim podizanjem na fakultetsku razinu 1735. godine započela je institucionalizacija visokoškolske nastave na ovim prostorima.¹⁰

Kontinuitet srednjoškolskoga obrazovanja započet osnutkom prve hrvatske gimnazije s pravom javnosti u Lepoglavi (1503.) nastavlja se 147 godina poslije otvaranjem Kraljevske gimnazije osječke 1729., isprva u rukama crkvenih redova. Tijek razvoja srednjoškolskog obrazovanja intenzivno se razvija i dalje pa se uz gimnazije osnivaju i strukovne škole.¹¹ Povijest osječkoga školstva razotkriva bogati slijed istaknutih predstavnika koji djeluju kao

nastavnici, primjerice književnik Matija Petar Katančić, povjesničar umjetnosti i slikar Izidor Kršnjavi, fizičar Oton Kučera, geofizičar i meteorolog Andrija Mohorovičić i drugi. Iz osječkoga su obrazovnog sustava proizašla brojna istaknuta imena hrvatske kulture i znanosti, među njima utemeljitelj Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti biskup Josip Juraj Strossmayer, niz redovitih i dopisnih članova, članova suradnika Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti te dva nobelovca: kemičari Lavoslav Ružička i Vladimir Prelog.¹² Perivoj hrvatskih velikana i Rondel učenika osječke gimnazije, podignut na travnjaku ispred južnog pročelja zgrada Tvrđe, afirmira memoriju u znak

LIJEVO: VAROŠKI ŠPITAL - DANAŠNJI DOM
UMIROVLJENIKA U DIVALTOVOJ ULICI
DESNO: NEKADAŠNJA HUTTLER-
KOLLHOFER-MONSPERGEROVA BOLNICA,
DANAS ODJEL KLINIKE ZA UNUTARNJE
BOLESTI OSJEČKE BOLNICE

sjećanja na istaknute pojedince koji su svojim djelovanjem i postignućima pronosili ime grada.^{1, 13}

PRVE BOLNIČKE USTANOVE, LIJEČNIČKA UDRUGA I ČASOPIS

Javnozdravstvenoj preobrazbi Osijeka pridonijela je i epidemija kuge koja je ojačala fokus spram protuepidemijske zaštite, osobito uspostavom lazareta i poboljšanjem sanitarno-higijenske infrastrukture grada.¹⁴ Širenje zaraznih bolesti snažnije je osvijestilo potrebu podizanja bolnica, a takva nastojanja mogu se pratiti već krajem 17. stoljeća, kada je u Tvrđi (u današnjoj Kuhačevoj ulici) podignut prvi vojni lazaret. U razdoblju od 1726. do 1730. podignuta je na mjestu stare nova bolnica namijenjena isključivo ranjenim vojnicima.^{14, 15} Pojavnost medicinskih praktičara i izgradnja vojne bolnice u Osijeku

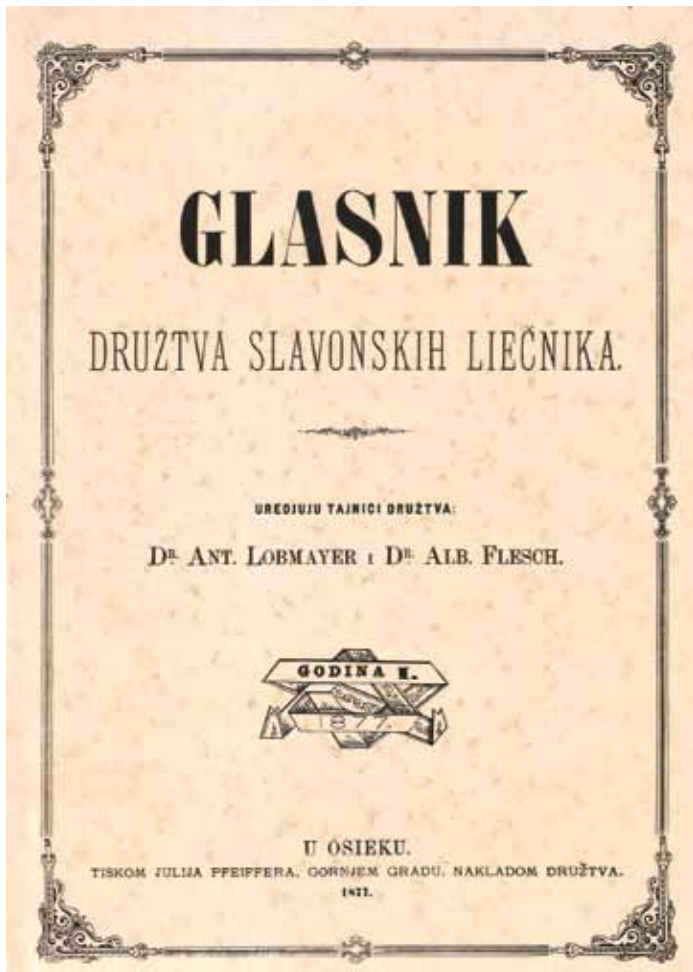
u tom razdoblju čine pomak u liječenju pučanstva prema počecima organizirane zdravstvene zaštite. Ovlasti rada kirurga regulirane su 1737. godine odredbom o ovlastima pojedinih medicinskih praktičara na području čitave Habsburške Monarhije, koja je za područje grada Osijeka zaživjela tek nakon prihvaćanja Regulationen für Baderen 1746. godine.¹⁶

U Osijeku je postojao i tzv. Varoški špital – Građanska bolnica u Novome gradu (današnji Dom umirovljenika u Divaltovoj ulici), no on se ubrzo poka-

zao nezadovoljavajućim, kako po svom položaju između građanskog kasina i vojničkog vježbališta tako i po svom kapacitetu.¹⁷ Inicijalni poticaj za izgradnju nove gradske bolnice bilo je utemeljenje zaklade Osječanina Ivana Kollhofera 1787. godine. Iste godine Josip Huttler oporučno ostavlja zakladi svoj prilog, a pridružuje mu se i isusovac Kristijan Monsperger, koji je ujedno i izvršitelj oporuka. Zahvaljujući dijelu sredstava iz Huttler-Kollhofer-Monspergerove zaklade, 1874. godine u Donjem gradu završena je izgradnja tada jedne od najsuvremenijih bolnica na jugoistoku Europe.¹⁸

Osnutak i razvoj bolnice uz porast broja zdravstvenih djelatnika hrvatskog podrijetla potiče i potrebu njihovog udruživanja. U historiografiji je opisano nekoliko nastojanja vezanih uz osnutak liječničkih udruga kako bi se osnažila borba za unapređenje zdravstva i osnutak visokoškolskoga medicinskog učilišta. Te preteče liječničkih udruženja međutim nisu bile dužeg vijeka.¹⁹ Prva liječnička udruga koja je obuhvaćala širi aspekt djelovanja usredotočujući se na tada goruću medicinsku i javnozdravstvenu problematiku, *Društvo slavonskih liečnika*, osnovana je 15. prosinca 1874. u Osijeku. Njezin je osnutak bio motiviran potrebom promišljanja snažnije zdravstvene politi-

ke, koja je uključivala i promicanje ideje za osnutkom domaćega medicinskog visokoškolskog učilišta.²⁰⁻²⁴ Društvo slavonskih liečnika 1877. počinje izdavati i svoje glasilo *Glasnik Društva slavonskih liečnika* na čijim su stranicama ispisane težnje za razvijanjem svijesti o zaštiti zdravlja, borbi protiv epidemija i drugih bolesti te jačanju staleških interesa.^{20,21,25} Iste, 1874. godine, u Zagrebu je osnovan Sbor liečnikah kr. Hrvatske i Slavonije koji pokreće svoje strukovno glasilo *Liečnički viestnik*.²⁶ Tako su u sazrelom trenutku

GLASNIK DRUŠTVA SLAVONSKIH LIEČNIKA

hrvatske kulturne integracije, koje je podvlačilo zajedničko podrijetlo, prošlost, domovinu i jezik, na našem području osnovane dvije liječničke udruge koje su izdavale i svoje časopise. Uređivanje *Glasnika Društva slavonskih liečnika* povjereno je tajniku Društva Antunu Lobmayeru koji je časopis vodio do jeseni 1877. godine. Okosnicu tekstova toga časopisa činila su izvješća koja su slali liječnici iz cijele Slavonije o zaraznim i nezaraznim bolestima, pobolu i pomoru, zatim statistički podaci o bolesnicima hospitaliziranim u bolnicama u Osijeku, Pakracu, Mitrovici, Vinkovcima i Novoj Gradiški, izvješća o zdravstvenom stanju stoke, meteorološka opažanja i informacije o radu *Društva slavonskih liečnika*. Glasnik je nadalje objavljivao predavanja i kazuse prikazane na mjesečnim sastancima Društva. Prestao je izlaziti s dvanaestim brojem 1878., pa će umjesto njega Društvo još četiri godine izdavati Godišnja izvješća. Međutim, odlaskom Josipa Kallivode u Zagreb na mjesto hrvatskoga praliječnika zamire u potpunosti i rad *Društva slavonskih liečnika*.²⁰

Jedan od osnivača Društva slavonskih liečnika Ferdo Knopp bio je i prvi voditelj Internoga odjela novoizgrađene osječke bolnice i njezin prvi ravnatelj. Na rano funkcioniranje ove bolnice ukazuje i njegovo izvješće iz 1880., iz kojega je vidljivo da su zdravstvene potrebe stanovništva već na početku nadmašile njezin kapacitet i naznačile potrebu što skorijega proširenja. Knoppovo dvadesetogodišnje rukovođenje bolnicom nasljeđuje Vatroslav (Igo) Schwartz kojim započinje doba njezine modernizacije. Bolnica 1898. također počinje izdavati i *Priručnik za službu sekundarnih liečnikah* u obćoj i javnoj Huttler-Kohlhoffer-Monšperger Zakladnoj bolnici u Osijeku koji predstavlja začetak njezine izdavačke djelatnosti.²⁷ Naredbom Vlade 1895. izmijenjen je njezin naziv u Sveobća i javna Huttler-Kollhofer-Monspergerova zakladna bolnica pod Zemaljskom upravom u Osijeku, a nakon Schwarz za privremenog upravitelja imenovan je Bela Fischer. Tijekom 1899. godine za stalnog upravitelja imenovan je Alfons Muža, kojega će naslijediti kirurg Vatroslav Florschütz.²⁸ Vremenski raspon koji se protezao od otvorenja osječke bolnice za javnost do trenutka kada se u njoj zatekao istaknuti kirurg Vatroslav Florschütz bio je prožet promjenama koje su u vrlo kratkom vremenu preoblikovale i predodžbe o suvremenosti zdravstvenih ustanova i medicine općenito. Novi standardi vezani uz uvođenje asepse i antiseptike te anestezije i narkoze iz temelja su mijenjali medicinsku praksu. Nova dijagnostika, osobito primjena rendgenske dijagnostike, pomakla je drastično način kako medicina projicira

bolest u prostor.²⁹ U razdoblju Florschützova dolaska u osječku bolnicu temeljito se promijenila organizacija i provedba kirurške službe i postupaka. Porastao je broj operacija, a i kvaliteta njihova izvođenja, pa se Osijek tako i po svojim zdravstvenim uslugama približio susjednim medicinskim središtima. Već uoči Balkanskog i Prvog svjetskog rata u osječkoj će bolnici biti osmišljen model vanjske fiksacije u liječenju prijeloma kostiju, čiji je tvorac bio Vatroslav Florschütz.^{29,30} Poslije Prvoga svjetskog rata otvaraju se novi bolnički odjeli: Oftalmologija, Otorinolaringologija, Dermatovenerologija, Epidemiološko-higijenski zavod i Dispanzer za tuberkulozu. Nakon Drugoga svjetskog rata bolnica se obnavlja te započinje proces modernizacije kao temelj razvoja buduće kliničke ustanove.

Modernizacija bolnice osobito je razvidna krijev drugu polovinu 20. stoljeća, kada se u njoj provode stručna usavršavanja na svim područjima, objavljuju se znanstveni i stručni radovi, što pridonosi poticanju obrazovno-nastavne djelatnosti i znanstvenoistraživačkog rada.²⁷ Ti procesi utjecali su na razvoj osječke bolnice kao regionalnoga zdravstvenog središta te rasadišta strukovnog znanja i medicinskih postignuća.

KRONOLOGIJA DOGAĐANJA VEZANIH UZ POKRETANJE PODRUČNOG STUDIJA MEDICINE U OSIJEKU

U medicinskoj historiografiji često je isticano da je 1874. godina nezaobilazna u poznavanju procesa presudnih za razvoj medicine i zdravstva na našim prostorima. Te godine osnovano je moderno sveučilište koje je predviđalo otvaranje četiriju fakulteta među kojima je bio i Liječnički. Iste godine osnovana su dva medicinska društva u Osijeku i Zagrebu, te je donesen i prvi zdravstveni zakon. Bili su to ključni događaji u poticanju ostvarivanja nastojanja za otvaranje zagrebačkoga medicinskog fakulteta. Borba za taj cilj potrajala je, međutim, znatno dulje nego što se to predviđalo, tj. pune 42 godine. Napokon, 1917. godine cilj je ostvaren, Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu je osnovan, a prvim predavanjem anatoma Drage Perovića održanim u auli zagrebačkog Sveučilišta 12. siječnja 1918. službeno je i započeo s radom.³¹

Osnutkom Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu 1917. ostvarene su stoljetne želje hrvatskog naroda za stvaranjem prepoznatljivoga akademskog središta u kojemu će se školovati budući liječnici iz šire regije. Međutim, već početkom druge polovine 20. stoljeća izašla je na vidjelo

potreba osnutka visokoškolskih medicinskih učilišta i u drugim područjima Hrvatske. Prvi fakultet osnovan izvan Zagreba bio je Medicinski fakultet u Rijeci, otvoren 1957. godine,³² dok je za splitski i osječki fakultet bitka bila tek na pomolu.^{33,34} Tijekom 1979. godine u Splitu se otvara područni studij zagrebačkog Medicinskog fakulteta, čije će osamostaljenje uslijediti 1997. godine.³⁵ Paralelan razvoj događaja uslijedit će i s područnim studijem medicine u Osijeku.

Prva nastojanja vezana uz otvaranje studija medicine u Osijeku kao područnog studija Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu mogu se pratiti već od 1969., kada je ravnatelj bolnice u Osijeku dr. Martin Dičić pozvao na inicijalni radni sastanak vezan uz osnutak studija predstavnike Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu: tadašnjeg dekana Sergija Dogana i sveučilišne profesore Antu Zimola i Ivu Bakrana. U razdoblju od 1977. do 1979. godine rektor Sveučilišta u Osijeku, prof. dr. sc. Petar Anić, nastavlja s tematskim sastancima te pokreće izradu elaborata o potrebi otvaranja studija medicine u Osijeku. Ti događaji rezultirali su potpisivanjem sporazuma o otvaranju petogodišnjeg Medicinskog studija u Osijeku kao dislociranog studija Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu već 12. srpnja 1979. godine. Rješenjem Sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SR Hrvatske potpisanim 30. kolovoza 1979. odobrena je organizacija dislociranog Studija medicine u Osijeku, čije je svečano otvorenje u prostorijama tadašnjeg Pedagoškog fakulteta u Osijeku uslijedilo 28. rujna 1979. godine. Budući da u to vrijeme još uvijek nema jedinstvenoga nastavnog prostora, nastava iz pretkliničkih predmeta obavljala se u prilagođenom prostoru u gradskoj Tvrđi, u Školskom centru »Ruđer Bošković« te na Pedagoškom fakultetu i Pravnom fakultetu, gdje se nalazila i poslovnicu Studija. Klinička nastava odvijala se u Općoj bolnici Osijek, nastava iz javnozdravstvenih kolegija u Domu zdravlja Osijek, a terenska praksa u Domu zdravlja Đakovo.^{36,37}

Prvi prodekan dislociranih studija bio je prof. dr. sc. Predrag Keros, a potom prof. dr. sc. Bogdan Krstulović. Odlukom Savjeta Medicinskog fakulteta formirana je Radna jedinica dislociranog Studija medicine u Osijeku. Na temelju Statuta Medicinskog fakulteta u Zagrebu, a na prijedlog Znanstveno-nastavnog vijeća, za voditelja Studija medicine u Osijeku imenovan je doc. dr. sc. Martin Dičić koji je tu zadaću obavljao od osnivanja 1979. do 1988. godine. Od 1988. do 1992. ovu funkciju obnaša prof. dr. sc. Ivica Čandrlić, od 1992. do

Sudionici svečanog otvaranja Znanstvene jedinice za kliničko-medicinska istraživanja Opće bolnice Osijek Snimio: S. ŠEBALJ

NOVI POTICAJI RAZVOJU ZNANOSTI U SLAVONIJI I BARANJI

SVEČANO OTVORENA ZNANSTVENA JEDINICA

OSIJEK, 19. prosinca — Znanstvena jedinica za kliničko-medicinska istraživanja Opće bolnice Osijek danas je na svečan način otvorena prigodnim skupom na Pedagoš-

kom fakultetu u Osijeku. Toj svečanosti prisustvovali su potpredsjednik Izvršnog vijeća Sabora SR Hrvatske dr Ivan Mecanović, predsjednik Republičkog komiteta za znanost, tehnologiju i informatiku dr Uroš Peruško, izvršni sekretar Predsjedništva CK SK Hrvatske Marko Bezer, predstavnici društveno-političkih organizacija Zajednice općina Osijek, Općinske skupštine Osijek, Medicinskog fakulteta iz Zagreba i Sveučilišta Osijek.

Sudionike ovog skupa pozdravio je ravnatelj Opće bolnice Osijek Boris Dlouhy, a o značenju i radu Znanstvene jedinice govorio je predsjednik Znanstvenog vijeća doc. dr Antun Tucak. Tom prilikom istaknuto je značenje Znanstvene jedinice za razvoj znanosti, posebno medicinske znanosti u Slavoniji i Baranji, budući da od znanstvenika okupljenih u toj jedinici udruženi rad i radni ljudi treba da očekuju odgovarajuću stručnu pomoć i unapređenje zdravstvene zaštite stanovništva. D. M.

1996. prof. dr. sc. Ante Ivandić, a od 1996. do osamostaljenja Fakulteta prof. dr. sc. Antun Tucak.^{36,37,38}

Slavonija i Baranja osamdesetih su godina prošloga stoljeća činile 20 % stanovništva cjelokupne Hrvatske te je na jednog liječnika otpadala trećina stanovnika više nego li u ostalim njezinim dijelovima. Takvo stanje bilo je nužno prevladati obrazovanjem visokokvalificiranih medicinskih stručnjaka. Polazište visokoškolskoga medicinskog obrazovanja u kontinuitetu je činila Opća bolnica Osijek kao najveća medicinska ustanova slavonsko-baranjske regije u pružanju zdravstvene zaštite, ali i u području izobrazbe medicinskih stručnjaka. Premda je uspostava područnoga medicinskog studija donosila određene rezultate, ubrzo je prepoznata potreba za utemeljenjem regionalne znanstvene jedinice koja bi postala jezgrom znanstvenoga rada i izobrazbe liječnika. Takva jedinica osnovana je 18. prosinca 1980., a njezin osnivač i voditelj za razdoblje 1980. – 2004. godine bio je prof. dr. sc. Antun Tucak. Time je prvi put u ovoj regiji institucionaliziran znanstveni rad u medicini te se prokrčio put osposobljavanju liječnika za znanstvenoistraživačku djelatnost. Svečano otvaranje Znanstvene jedinice pratili su i mediji naglasivši kako ovaj događaj predstavlja novi poticaj u razvoju znanosti u Slavoniji.³⁹ Rezultati su bili vrlo brzo vidljivi, posebice kroz rezultate sedamdeset i jednoga znanstvenog projekta odobrenog od Ministarstva znanosti. Nije manje važno

istaknuti i da se preko znanstvene jedinice obrazovalo 80 znanstvenih novaka, od kojih je 27 poslano na poslijediplomsko znanstveno i stručno usavršavanje u SAD i europske zemlje. Dobar dio toga mladog kadra je magistrirao i doktorirao te čini sadašnju jezgru osječkog fakulteta. Znanstvena jedinica postala je članicom Sveučilišta u Osijeku 24. veljače 1981. godine.⁴⁰ U izdanju Znanstvene jedinice počinje izlaziti tromjesečni znanstveno-stručni časopis Medicinski vjesnik, sljednik Glasnika Društva Slavonskih liečnika. U prigodi svečanosti izlaženja prvog broja, održanoj 16. srpnja 1982. u Općoj bolnici Osijek, Večernji list objavljuje: Slavonsko-baranjska publicistika obogaćena je pojavom prvog broja Medicinskog vjesnika, glasila Znanstvene jedinice za kliničko-medicinska istraživanja osječke Opće bolnice koja djeluje u sastavu Sveučilišta u Osijeku. Prvi broj tog dobro uređenog i opremljenog časopisa, koji je javnosti predstavljen krajem prošlog tjedna, predstavlja nastavak istoimene publikacije koja je, ali namijenjena isključivo radnicima Opće bolnice, izlazila 12 godina.⁴¹ Od 1969. do 1981. godine časopis je uređivao prof. dr. Branko Milošević, potom od 1982. godine prof. dr. sc. Antun Tucak.²⁵ Na sadržaj članaka objavljenih u ovom glasilu osvrću se povremeno i javna glasila, gradeći tako spoznajni most informacija između medicinske struke i šire javnosti.^{42,43}

U razdoblju 1982. – 2012. kada časopis izlazi redovito izašlo je 118 brojeva s ukupno 5563 stranice te je izdano pet suplemenata. Izlaženje časopisa ne prestaje ni u vrijeme Domovinskog rata, kada se upravo Medicinski vjesnik ističe izrazitom učestalošću objavljivanja ratne tematike. Stoga sadržaji otišnuti na njegovim stranicama čine važnu sastavnicu hrvatskoga medicinskog bibliotečnog fonda oblikujući nezaobilazno polazište u praćenju razvoja biomedicinske tematike i razvoja struka na području Slavonije u ratnim i mirnodopskim okolnostima.

U prosincu 1984. otvorena je u Općoj bolnici Osijek i knjižnica kako bi u skladu s modernim načelima bibliotečno-informacijskog sustava djelatnici bolnice i šire regije mogli pratiti znanstvena dostignuća u nas i u svijetu.⁴⁴

Jedan od ključnih događaja i preduvjeta za ostamostaljivanje medicinskog fakulteta bilo je prerastanje Internog odjela Opće bolnice Osijek u Kliniku za unutarnje bolesti Medicinskog fakulteta u Zagrebu 1986. godine. Prvi predstojnik ove Klinike bio je prof. dr. sc. Ivica Čandrić.³⁷

Slijed navedenih procesa utjecao je na potpuno sazrijevanje i poticanje nastojanja vezanih uz osamostaljenje Medicinskog fakulteta u Osijeku. Tijekom 1988. osnovan je Inicijalni odbor za osnivanje Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Osijeku s ciljem osiguranja uvjeta za prerastanje studija u samostalni fakultet, među kojima je pronalaženje lokacije neophodne za njegov rad. Već sljedeće godine, zahvaljujući Gradu Osijeku, sredstvima udruženog rada te sredstvima Opće bolnice Osijek, započeta je izgradnja zgrade

budućega fakulteta. Tijekom 1990. započeti su radovi na novoj zgradi, napravljeno je atomsko sklonište, konstrukcija zgrade i krovište. Tijekom Domovinskog rata sklonište je služilo za zbrinjavanje bolesnika. Nažalost, prvotni zamah aktivnosti prekinut je uslijed ratnih razaranja tijekom kojih su na području Slavonije i Baranje osobito stradavale zdravstvene ustanove.

RAZDOBLJE DOMOVINSKOG RATA

Bolnice oduvijek proživljavaju sudbinu gradova i zemalja u kojima su podignute. U vrijeme Prvoga svjetskog rata osječka bolnica skrbi o ranjenima i bolesnima, njezini liječnici su na ratištima i šalju izvješća o svojim ratnim iskustvima. U teškim prilikama Drugoga svjetskog rata bolnički je rad također prilagođen posebnim uvjetima rada, osobito zbrinjavanju ranjenika, organiziranju protuepidemijskih mjera i slično.

Tijekom Domovinskog rata na području čitave

Hrvatske, pa tako i na području Slavonije i Baranje, stradao je velik broj zdravstvenih ustanova, uključujući i osječku Opću bolnicu, na koju je početkom rata palo 350 granata. U Bolnici je početkom 1991. bilo 1.606 bolesničkih postelja i 2.508 zaposlenih, od kojih 332 liječnika.⁴⁴⁻⁴⁷ Nakon smaknuća dvanaest hrvatskih policajaca u Borovu Selu 2. svibnja 1991., osnovan je u dogovoru s ministrom zdravstva Republike Hrvatske prof. dr. sc. Andrijom Hebrangom Krizni stožer Opće bolnice Osijek 27. lipnja 1991. koji je funkcionirao sve do završetka mirne reintegracije Istočne Slavonije 15. siječnja 1998. godine. Članovi Kriznog stožera bili su: prim. mr. sc. Krešimir Glavina, dr. med., zapovjednik Kriznog stožera i pomoćnik zapovjednika Glavnog sanitetskog stožera Republike Hrvatske, dr. Mladen Pajtler, zamjenik zapovjednika Kriznog

POZIVNICA ZA SVEČANO PREDSTAVLJANJE PRVOG BROJA MEDICINSKOG VJESNIKA

stožera, prof. dr. sc. Antun Tucak, pomoćnik zapovjednika Glavnog sanitetskog stožera Republike Hrvatske, prim. dr. Krešimir Janoši, prim. dr. Josip Hanzer, mr. ph. Blaženka Virovkić-Žunec, vms Terezija Farkaš i Željko Balkić, tajnik Kriznog stožera.⁴⁸ Po zapovjednoj dužnosti Kriznom stožeru pristupa i doc. dr. sc. Darko Ropac, načelnik Sanitetske službe 1. operativne zone Osijek

(za istočnu Slavoniju, Baranju i zapadni Srijem), kao član Kriznog stožera. U ratnim uvjetima veliku potporu organizaciji zdravstvene službe pružio je tadašnji ministar zdravstva i socijalne skrbi prof. dr. sc. Andrija Hebrang.

Prema evidenciji, u osječku je bolnicu za vrijeme Domovinskog rata primljeno i zbrinuto 5.694 ranjenika. Umrlih pripadnika Zbora narodne garde bilo je 423, MUP-a 323, civila 438 i ostalih zaprimljenih u bolnicu 135. Ambulantno obrađenih pripadnika garde bilo je 1.476, MUP-a 194, i civila 777. Hospitaliziranih je bilo 1.077 pripadnika garde, 135 pripadnika MUP-a, 699 civilnih osoba i 17 neoznačenih. Na Kliničkom zavodu za patologiju i sudsku medicinu Kliničkoga bolničkog centra Osijek obducirano je u razdoblju od 1991. do mirne reintegracije 1995. ukupno 1.068 osoba od kojih je bilo 561 pripadnika Zbora narodne garde/Hrvatske vojske/MUP-a; 440 su bili civili; 14 pripadnici JNA i 53 nepoznato.⁴⁹ U sljedeće dvije godine (1996. i 1997.) učinjeno je 79 ekshumacija i 37 obdukcija osoba stradalih u minskim poljima, samoubojstvom i ubojstvom vatrenim oružjem ili eksplozivnim sredstvima. Materijalna šteta uslijed ratnog

razaranja osječke bolnice iznosila je više od 50 milijuna njemačkih maraka.⁴⁹ Unatoč ratnim okolnostima uredništvo Medicinskog vjesnika nastavlja s radom objavljujući članke i dokumente o ratnim razaranja i o tragičnim događajima na području istočne Hrvatske, od samih početaka Domovinskog rata.⁴⁴

MEDICINSKI VJESNIK, BROJ 1-4, PROSINAC 2012.,
POLEDINA

OPĆA BOLNICA OSIJEK 18. RUJNA 1991. – ISTOČNA STRANA ZGRADE S
PEDIJATRIJSKIM ODJELOM (SNIMIO: D. AMBROŠ)

Redovita nastava se tijekom ratnih godina održavala u dvonamjenskim skloništima do pada Vukovara 18. studenog 1991. godine. Nastavnici koji su dolazili iz Zagreba i aktivno sudjelovali u nastavi u to vrijeme bili su: prof. dr. sc. M. Marušić, prof. dr. sc. I. Kostović, prof. dr. sc. S. Lang, prof. dr. sc. E. Klain, prof. dr. sc. Č. Herman, prof. dr. sc. D. Božičević, prof. dr. sc. I. Jelić, prof. dr. sc. I. Kuvačić, doc. dr. sc. G. Jurić-Lekić, mr. sc. M. Klarica i mr. sc. I. Vraneš, a članovi Kriznog štaba Područnog studija medicine u Osijeku bili su: prim. mr. sc. K. Glavina, prof. dr. sc. A. Ivandić, prof. dr. sc. A. Tucak, prof. dr. sc. I. Čandrlić, prof. dr. sc. N. Mandić, doc. dr. sc. Z. Kručaj, doc. dr. sc. Đ. Vranković, doc. dr. sc. M. Pavlović, doc. dr. sc. Z. Ebling, doc. dr. sc. M. Dičić, prim. dr. sc. A. Prlić, prim. dr. K. Janoš, prim. dr. J. Hanzer, mr. sc. I. Karner, mr. sc. B. Dmitrović, mr. sc. V. Balentić, mr. sc. A. Budajić i vms T. Farkaš. Nakon pada Vukovara i sukladno odluci Fakultetskog vijeća Medicinskog fakulteta u Zagrebu, nastava osječkog Studija medicine nastavila se održavati u Zagrebu do kraja akademske 1991./1992. godine.⁴⁸

U ratnoj 1994. godini Upravno vijeće Sveučilišta u Osijeku osnovalo je Odbor za prerastanje Studija medicine u Medicinski fakultet Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku, čiji je zadatak bio završetak gradnje zgrade temeljnih biomedicinskih znanosti u krugu Kliničke bolnice Osijek. Do tada se nastava vršila u prostorijama Studija medicine na Trgu Svetoga Trojstva 3 u Tvrdi, gdje su bili smješteni pretklinički zavodi, dok su se klinički predmeti slušali u krugu Kliničke bolnice Osijek.

Prema planu, zgrada Fakulteta trebala je biti gotova 31. srpnja 1998. godine. Istovremeno je pokrenut i postupak za osnivanje Medicinskog fakulteta te je potpisan ugovor o završetku zgrade između Poglavarstva grada Osijeka, Osječko-baranjske županije i Ministarstva znanosti. Osnutak Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Osijeku podržali su tadašnji potpredsjednik Vlade i ministar znanosti, tehnologije i športa prof. dr. sc. Ivica Kostović, rektorica Osječkog sveučilišta prof. dr. sc. Gordana Kralik, prorektor prof. dr. sc. Radoslav Galić te dekan zagrebačkoga Medicinskog fakulteta prof. dr. sc. Niko Zurak. Nakon svoga dovršetka zgrada

KRIZNI STOŽER RATNE BOLNICE OSIJEK 1991. GODINE.

LIJEVO: STOP THE WAR IN CROATIA,
PREDNJICA RATNOG BROJA MEDICINSKOG
VJESNIKA
DESNO: BRANITELJSKA ZAHVALNICA
DODJELJENA ZA ZASLUGE MEDICINSKOM
FAKULTETU U OSIJEKU

je opremljena zahvaljujući potpori Ministarstva znanosti i brojnih sponzora (slika) opremom u vrijednosti od 8 milijuna kuna.⁵⁰

OTVORENJE SAMOSTALNOGA MEDICINSKOG FAKULTETA SVEUČILIŠTA JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

Svečano otvorenje Medicinskog fakulteta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku upriličeno je 22. rujna 1998. u nazočnosti članova Radnog predsjedništva, rektorice prof. dr. Gordane Kralik i dekana prof. dr. Antuna Tucaka. Nazočnima su se obratili visoki uzvanici: tadašnji predsjednik Vlade Republike Hrvatske mr. sc. Zlatko Mateša, potpredsjednik Vlade i ministar znanosti i tehnologije Republike Hrvatske prof. dr. Ivica Kostović, ministar zdravstva Republike Hrvatske prof. dr. Željko Reiner, dipl. ing. Srećko Lovrinčević, župan Osječko-baranjske županije, prof. dr. sc. Zlatko Kramarić, gradonačelnik grada Osijeka, prof. dr. sc. Gordana Kralik, rektorica Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku te prof. dr. sc. Niko Zurak, dekan Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Msgr. dr. Marin Srakić, biskup đakovački ili bosanski i srijemski uz prigodnu službenu riječ blagoslovio je Fakultet. Govornici su naglasili ključnu ulogu novootvorenoga fakulteta u budućem razvoju zdravstva širega područja, razvoju znanosti kojemu fakultet po svojoj orijentaciji teži te promicanju kulture akademizma na području Slavonije, ali i cjelokupne Hrvatske.⁵¹

ŠTO OSJEČKI FAKULTETI NUDE BUDUĆIM BRUCOŠIMA
PROF. DR. SC. ANTUN TUCAK, PRODEKAN OSJEČKOGA PODRUČNOG STUDIJA MEDICINSKOGA FAKULTETA U ZAGREBU

Nadamo se prerastanju u samostalni fakultet

Novost je šestogodišnjega studija medicine nastava iz Velikih izbornih predmeta te Obvezatni integrirani kolegij tijekom 12. semestra, pri čemu studenti stječu iskustva u radu s pacijentima * Nakon položenoga završnog ispita i stjecanja zvanja doktor medicine, obavezan je i liječnički staž u trajanju od godinu dana te stručni ispit * Prema prošlogodišnjoj zainteresiranosti za upis, očekuju se dva-tri kandidata na jedno upisno mjesto

Ljiljana KOVAČEVIĆ

OSIJEK - U biomedicinskim disciplinama akademizam postavlja okvirna mjerila profesije, a kroz sva tri područja djelatnosti (znanstvena istraživanja relevantnih biomedicinskih problema, podučavanje novaka i liječenje bolesnika) medicinski fakulteti promiču nastojanja u svezi s čovjekovim duhovnim i fizičkim blagostanjem. Studij medicine u Osijeku, koji je kao Područni studij Medicinskoga fakulteta u Zagrebu počeo raditi 1979. godine, otvoren je u namjeri prerastanja u samostalni fakultet u sastavu osječkoga Sveučilišta. Upravno vijeće Sveučilišta u Osijeku 1994. godine osnovalo je Odbor za prerastanje Studija medicine u Medicinski fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, čija je zadaća i završetak gradnje zgrade. Temeljnih biomedicinskih znanosti u krugu Kliničke bolnice Osijek. Sukladno tome, potpisan je Ugovor između Ministarstva znanosti i tehnologije, Osječko-baranjske županije te Poglavarstva grada Osijeka, kojim se ugovorne strane obvezuju zajednički financirati dovršetak gradnje zgrade radi toga da Županija, grad Osijek i Klinička bolnica Osijek, koja postoji od davne 1726. godine i jedna je od

najstarijih u RH, dobija samostalni medicinski fakultet.

- Hoće li Osijek 1998. godine imati Medicinski fakultet, ovisi ponajprije o priljevu sredstava iz Osječko-baranjske županije te Poglavarstva grada Osijeka, jer je Ministarstvo znanosti i tehnologije već doznao svoj dio sredstava - naglasio je prof. dr. sc. Antun Tucak, prodekan Studija medicine u Osijeku, dodajući kako je ovih dana rasipan natječaj za izbor izvođača radova za završetak zgrade. Temeljnih biomedicinskih znanosti, čime bi se stvorili uvjeti za prerastanje Studija medicine u Medicinski fakultet Sveučilišta u Osijeku.

STJECANJE ISKUSTAVA U RADU S PACIJENTIMA

Valja naglasiti kako Studij medicine u Osijeku, koji već 19 godina djeluje kao Područni studij Medicinskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, trenutno obrazuje 250 budućih liječnika. Studij traje 12 semestara, odnosno šest godina. U prve se tri nastavne godine sluša 17 pretkliničkih predme-

Dovršetak gradnje zgrade Temeljnih biomedicinskih znanosti, Osijek bi iduće godine trebao dobiti samostalni Medicinski fakultet u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera - naglasio je prof. dr. Antun Tucak

Seznam F. 805

ta. Nastava se provodi u prostorijama Studija medicine na Trgu Svetoga Trojstva 3 u Tvrdi, gdje se nalazi Anatomijski institut. Zauzima se za histologiju, embriologiju

i fiziologiju te Zavod za medicinsku biologiju. Vježbe za pretkliničke predmete provode se u novouređenome laboratoriju za mikrobiologiju i parazitologiju, laboratoriju za kemiju i biokemiju te kabinetu za fiziku i informatiku.

Na četvrti, petoj i šestoj godini Studija predaje se 20 kliničkih predmeta, a nastava se odvija u krugu Kliničke bolnice Osijek. Novost je šestogodišnjega studija nastava iz Velikih izbornih predmeta te Obvezatni integrirani kolegij tijekom 12. semestra, pri čemu studenti stječu iskustva u radu s pacijentima. Nakon položenoga završnog ispita i stjecanja zvanja doktor medicine, obavezan je liječnički staž u trajanju od godinu dana te stručni ispit.

OSIGURAN ZNANSTVENO-NASTAVNI KADAR

U nastavnome procesu Studij medicine Osijek trenutno raspolaže s 14 profesora, šest docenata, 30 asistenata te 73 nastavnika i suradnika u dopunskom radnom odnosu. Novostvornom studentska knjižnica u

krugu Kliničke bolnice raspolaže s približno 1.500 naslova, sa stranim časopisima i literaturom, a postoji i mogućnost pretraživanja CD-ROMOVA.

U školskoj godini 1997./98. na prvu će se godinu uz potporu Ministarstva znanosti i tehnologije RH upisati 40 studenata te deset studenata za osobne potrebe, dok će Udruga hrvatskih liječnika Švicarske od ove godine stipendirati dva studenta iz hrvatskoga Podunavlja (300 švicarskih franaka mjesečno). Prema natječaju za upis objavljenome u »Večernjem listu« od 26. svibnja, razredbeni ispit, koji će se održati 10. srpnja, sadrži provjeru znanja iz biologije, kemije i fizike. Prema prošlogodišnjoj zainteresiranosti za upis, očekuju se dva-tri kandidata na jedno upisno mjesto. Studij je od prošle godine priključen na CARNET i INTERNET te se kandidati, preko INTERNETA, mogu upoznati s rezultatima razredbenoga ispita već sutradan.

Glade mogućnosti upoljavanja budućih liječnika valja samo dodati kako su, primjerice, Brodsko-posavske županiji prijeto potrebna 24 liječnička tima, a u maloj je županiji trenutno izražena potreba za 20 liječnika.

Na novo otvorenom fakultetu za dekana je postavljen prof. dr. sc. Antun Tucak, a za prodekane doc. dr. sc. Ivan Karner, prof. dr. sc. Branko Vitale i doc. dr. sc. Krešimir Glavina. Prva sjednica Fakultetskog vijeća održana je 15. lipnja 1998. godine. Na sjednici su imenovani pročelnici katedri i to za katedru: anatomije prof. dr. sc. Vasilije Nikolić; za medicinsku fiziku i biofiziku prof. dr. sc. Jasminka Brnjas-Kraljević; kemiju, biokemiju i kliničku kemiju doc. dr. sc. Gordan Lauc;

medicinsku biologiju prof. dr. sc. Draško Šerman; histologiju i embriologiju prof. dr. sc. Ljiljana Kostović Knežević; fiziologiju i imunologiju prof. dr. sc. Branko Vitale; farmakologiju doc. dr. sc. Ante Tvrdeić; patologiju doc. dr. sc. Branko Dmitrović; sudsku medicinu doc. dr. sc. Mladen Marcikić; pedijatriju prof. dr. sc. Duško Mardešić; dermatovenerologiju doc. dr. sc. Vladimira Druško Barišić; opću kliničku onkologiju prof. dr. sc. Zdenko Krajina; radiologiju prof. dr. sc. Slavko Šimunić; ginekologiju i opstetrijicu prof. dr. sc. Ivan Kuvačić; internu medicinu prof. dr. sc. Ante Ivandić; infektologiju prof. dr. sc. Ivan Soldo; pa-

tofiziologiju i nuklearnu medicinu doc. dr. sc. Ivan Karner; kirurgiju i ratnu kirurgiju prof. dr. sc. Janko Hančević; urologiju prof. dr. sc. Antun Tucak; oftalmologiju prof. dr. sc. Tihomir Ćurković; ortopediju i fizikalnu medicinu s općom rehabilitacijom prof. dr. sc. Savo Jovanović; otorinolaringologiju s audiologijom i fonijatrijom te maksilofacijalnu kirurgiju sa stomatologijom doc. dr. sc. Davorin Đanić; neurologiju s neuropatologijom pročelnik prof. dr. sc. Boško Barac; neurokirurgiju prof. dr. sc. Đuro Vranković; psihijatriju s medicinskom psihologijom prof. dr. sc. Nikola Mandić; obiteljsku medicinu i primarnu zdravstvenu zaštitu i organizaciju zdravstvene zaštite i zdravstvenu

ekonomiku doc. dr. sc. Zdravko Ebling; anesteziologiju i reanimatologiju doc. dr. sc. Katarina Šakić-Zdravčević; zdravstvenu ekologiju i epidemiologiju doc. dr. sc. Dinko Puntarić; medicinsku statistiku i medicinsku informatiku prof. dr. sc. Radoslav Galić; medicinsku sociologiju mr. sc. Sanja Babić; povijest medicine prof. dr. sc. Biserka Belicza; mikrobiologiju, virologiju i parazitologiju doc. dr. sc. Jasmina Vraneš.^{36,37,48}

SJEDNICA INICIJATIVNOGA ODBORA ZA PRERASTANJE PODRUČNOGA STUDIJA MEDICINE U OSIJEKU U MEDICINSKI FAKULTET

Od jeseni - samostalni Medicinski fakultet

Sveučilišni će Senat, uz suglasnost Upravnoga vijeća Sveučilišta te predočeni elaborat o opravdanosti pokretanja postupka na temelju procjene o osiguravanju prostornih, tehničkih i kadrovskih uvjeta, Nacionalnome vijeću za visoku naobrazbu uskoro uputiti zahtjev za osnivanje Medicinskoga fakulteta Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku za potrebe sljedeće akademske godine

OSIJEK - Nakon gotovo 20 godina od osnivanja Područnoga studija medicine u Osijeku, došlo je vrijeme da on napokon preraste u samostalni Medicinski fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, istaknuto je na drugoj sjednici Inicijativnoga odbora za prerastanje Područnoga studija medicine u Medicinski fakultet u Osijeku, održanoj u ponedjeljak (2. veljače) u Rektoratu Sveučilišta.

U nazočnosti županice Anice Horvat, prof.dr.sc. Gordane Kralik, rektorice Sveučilišta, prof.dr. Nike Zraka, dekana Medicinskoga fakulteta Zagreb, dr. Tibora Sante, predstavnika osječkoga Gradskog poglavarstva, te ostalih članova Inicijativnoga odbora, prof.dr. Antun Tucak, predsjednik Inicijativnoga odbora, u svojem izvješću istaknuo ispunjavanje prostornih uvjeta za osnivanje samostalnoga Medicinskoga fakulteta gradnjom zgrade Biomedicinskih znanosti, financirane sredstvima Ministar-

stva znanosti RH, Osječko-baranjske županije te Grada Osijeka u visini od tri milijuna DEM. Prema planu i programu, zgrada bi trebala biti završena do 31. srpnja 1998. godine. Osim osiguravanja prostornih i tehničkih uvjeta te odgovarajućega znanstveno-nastavnog kadra za kliničke predmete, kao najveći problem istaknuto je pitanje stambenoga zbrinjavanja mlado-ga znanstveno-istraživačkog kadra za pretkliničke predmete.

Prema riječima prim.dr. Krešimira Glavine, ravnatelja Kliničke bolnice Osijek, nužno je relativno brzo riješiti stambeno pitanje nekoliko predavača iz drugih sredina, kako se osnutak Medicinskoga fakulteta u Osijeku ne bi odgodio za godinu dana.

Županica Anica Horvat naglasila je kako stambeno zbrinjavanje predavača ne bi trebalo biti razlogom odgađanja osnutka Medicinskoga fakulteta za sljedeću akademsku godinu, jer bi to bilo pogubno s obzirom

Nakon dvadeset godina, napokon je došlo vrijeme da grad Osijek dobije samostalan Medicinski fakultet, istaknuto je na sjednici Inicijativnoga odbora

Snimila: R.SORIĆ

na već uložena značajna sredstva. Iako u kratkome roku nije moguće naći trajno rješenje, stambeno zbrinjavanje predavača iz pretkliničkih predmeta treba bar privremeno riješiti u dogovoru s predstavnicima Grada Osijeka, dok se ne nađe trajno rješenje gradnjom stambenih objekata za potrebe visokoznanstvenoga kadra.

Rektorica Kralik istaknula je kako bi Senat, uz suglasnost Upravnoga vijeća Sveučilišta te predočeni elaborat o opravdanosti pokretanja postup-

ka na temelju procjene o osiguranju prostornih, tehničkih i kadrovskih uvjeta, trebao Nacionalnome vijeću za visoku naobrazbu uskoro uputiti zahtjev za osnivanje Medicinskoga fakulteta Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku za potrebe sljedeće akademske godine. To će, također, biti značajan doprinos osiguranju višega stupnja zdravstvene zaštite u gradu Osijeku, prema kojemu, inače, gravitiraju stanovnici iz svih pet slavonskih županija.

I.J.KOVAČEVIĆ

NOVINSKI ČLANAK, GLAS SLAVONIJE, 4. TRAVNJA 1998.

Diplomski studij na Medicinskom fakultetu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku bio je ustrojen prema nastavnom planu i programu analognom nastavnom planu i programu Medicinskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Obrazovanje za stručno zvanje doktor medicine obuhvaćalo je obvezatne općeobrazovne predmete i četiri osnovne skupine stručnih predmeta, tzv. temeljne medicinske, pretkliničke, kliničke i javnozdravstvene predmete. Predviđena nastava trebala se obavljati u manjoj mjeri u obliku predavanja, a većim dijelom putem vježbi, seminara, demonstracija, konzultacija, kliničkih vizita, rada na kliničkim odjelima i u domovima zdravlja,

SVEUČILIŠTE J. J. STROSSMAYERA U OSIJEKU
 Rektorat
 31000 Osijek, Trg Sv. Trojstva 3
 Telefoni: (031) 132 100, 132 110, 132 120, 132 130
 Telefaks: (031) 124 767

Broj: 123-1/98.
 Osijek, 19.02.1998.

Na temelju članka 105. Zakona o visokim učilištima ("Narodne novine" 59/96. - pročišćeni tekst) te sukladno članku 96. Statuta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku - pročišćeni tekst, Upravno vijeće Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku na prijedlog Sveučilišnog senata od 9. veljače 1998. godine na 16. sjednici održanoj 12. veljače 1998. godine pod točkom 3. dnevnog reda donosi sljedeću

ODLUKU

I.

Prihvća se elaborat Studija medicine u Osijeku o osnivanju Medicinskog fakulteta i pokreće se postupak prerastanja Studija medicine u Osijeku u Medicinski fakultet u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

II.

Elaborat naveden u točki 1. upućuje se Ministarstvu znanosti i tehnologije koje će u zakonskom roku na temelju dostavljenog elaborata navednog u točki I. ove Odluke zatražiti od Nacionalnog vijeća za visoku naobrazbu prosudbu o potrebi osnutka Medicinskog fakulteta u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

PREDSJEDNIK
 UPRAVNOG VIJEĆA

Marko Baršić, dipl. pravnik

PRIMLJENO:	19...
05-02-300 / 69 - 98	

GORE LIJEVO:
 ELABORAT O OSNIVANJU
 MEDICINSKOG FAKULTETA OD 11.
 OŽUJKA 1998.
 GORE DESNO:
 ZAKLJUČAK O POTREBI OSNUTKA
 JAVNOG VISOKOG UČILIŠTA -
 MEDICINSKI FAKULTET U OSIJEKU U
 SASTAVU SVEUČILIŠTA U OSIJEKU,
 OD 27. SVIBNJA 1998.
 DOLJE LIJEVO:
 DETALJAN POPIS I PLAN RAZVOJA
 KADROVA NA MEDICINSKOM
 FAKULTETU U OSIJEKU, OSIJEK
 30. LIPNJA 1998. PREDSJEDNIKA
 INICIJATIVNOG ODBORA ZA
 PRERASTANJE PODRUČNOG STUDIJA
 MEDICINE U OSIJEKU
 U MEDICINSKI FAKULTET
 PROF. DR. SC. ANTUNA TUCAKA
 DOLJE DESNO:
 DJELOMIČNO RJEŠENJE O
 ISPUNJENJU UVIJETA ZA OBAVLJANJE
 DJELATNOSTI MEDICINSKOG
 FAKULTETA U OSIJEKU OD 16.
 SRPNJA 1998.

SVEUČILIŠTE J. J. STROSSMAYERA U OSIJEKU
R e k t o r a t
31000 Osijek, Trg Sv. Trojstva 3
Telefoni: (031) 132 100, 132 110, 132 120, 132 130
Telefaks: (031) 124 767

Broj: 132-3/1998.
Ovčica: 11. srpnja 1998.

Ministar
Prof. dr. sc. Ivica Kostović
MINISTARSTVO ZNANOSTI I
TEHNOLOGIJE RH
10000 Z A G R E B
Strossmayerov trg 4

PREDMET: Elaborat o osnivanju Medicinskog fakulteta u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, dostavlja se

Poštovani g. Ministre,

Upravno vijeće Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku na sjednici održanoj 12. veljače 1998. godine donijelo je Odluku o preraslanju Studija medicine u Medicinski fakultet u Osijeku. U privitku Vam dostavljamo Odluku Upravnog vijeća te elaborat o osnivanju Medicinskog fakulteta u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku te Vas molimo da na temelju dostavljenog elaborata zatražite od Nacionalnog vijeća za visoku naobrazbu prosudbu o potrebi osnutka Medicinskog fakulteta u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Zahvaljujemo na suradnji.

S poštovanjem,

REKTOR
[Signature]
Prof. dr. sc. Gordana Kratić

OS-02 - 70 / 300 - 5

REPUBLIKA HRVATSKA
NACIONALNO VIJEĆE ZA VISOKU NAOBRABZU
10000 Zagreb, Strossmayerov trg 4, Tel./fax: ++385 01 4680 114, 4680 130

Klasa: 602-11/98-02/007
Broj: 533-08-98-1029
Zagreb, 27. svibnja 1998.

Nacionalno vijeće za visoku naobrazbu, postupajući u skladu s člankom 26. svog Poslovnika, na 2. sjednici održanoj 13. svibnja 1998. godine, povodom zahtjeva Ministarstva znanosti i tehnologije (Klasa: 640-05/96-01/002; Broj: 533-08-96-13 od 06.03.1998. godine), nakon što je razmotrilo izvješće svog stručnog povjerenstva za utvrđivanje potrebe osnutka Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Osijeku, temeljem članka 11. stavak 1. a u svezi s člankom 132. stavak 4. točka 3. Zakona o visokim učilištima (pročišćeni tekst, N.N. 59/96.) donijelo je sljedeći

ZAKLJUČAK

1. Usvaja se izvješće stručnog povjerenstva za utvrđivanje potrebe osnutka Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Osijeku.
2. Daje se pozitivno mišljenje o potrebi osnutka javnog visokog učilišta Medicinski fakultet u Osijeku u sastavu Sveučilišta u Osijeku.
3. Ovaj zaključak, zajedno s pripadajućim mišljenjem stručnog povjerenstva, upućuje se Ministarstvu znanosti i tehnologije i Sveučilištu u Osijeku.

Pročelnik
[Signature]
Akademik Slaven Barišić

SVEUČILIŠTE J. J. STROSSMAYERA U OSIJEKU
R e k t o r a t
31000 Osijek, Trg Sv. Trojstva 3
Telefoni: (031) 224 102, 224 110, 224 120, 224 130
Telefaks: (031) 207 015

hr. OS-02-204/1-98

Osijek, 30. lipnja 1998.

Prof. dr. Filip Čulo
Kordinator Povjerenstva za utvrđivanje ispunjavanja standarda vršnoće za ustrojstvo i izvedbu studija na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Osijeku

Štovani profesore Čulo,

Na Vaš zahtjev od 01. srpnja, 1998. šaljem Vam detaljan popis i plan razvoja kadrova na Medicinskom fakultetu u Osijeku - u privitku.

Osnove razvoja Fakulteta temelje se na ovim bitnim odrednicama:

- 1) Na nekoliko predmeta gdje nedostaje nastavnički kadar u znanstveno nastavnom zvanju u Osijeku angažirali smo privremeno nastavnike iz Zagreba (npr. Medicinska fizika, Histologija i embriologija, Fiziologija i Dermatologija).
- 2) Neke od naših viših asistenata, koji imaju uvjete, izabrat ćemo uskoro u znanstveno-nastavno zvanje (npr. dr. sc. Damir Zucić, dr. sc. Vladimira Druško Barišić).
- 3) Za nastavu na premedicinskim predmetima (biologija, kemija, fizika, statistika i sl.) koristit ćemo se potencijalima Sveučilišta u Osijeku, u smislu njihovog angažiranja kroz sveučilišne odjele.
- 4) Za razvoj kadrova na bazičnim predmetima iskoristit ćemo inicijativu Ministarstva znanosti i tehnologije o stipendiranju mladih znanstvenika za potrebe Sveučilišta u Osijeku (takva 4 mjesta su rezervirana za Medicinski fakultet u Osijeku). Najčešći za takva mjesta će biti javni (da budu dostupni svim sveučilišnim centrima u Hrvatskoj), s jasnim kriterijima i pratećim ugovorima koji će čvrsto jamčiti povratak stipendista u Osijek.
- 5) Pri izobrazbi mladih suradnika u zemlji i inozemstvu provodit će se mentorski sustav pri čemu će pojedini nastavnik ili fakultetski odbor pratiti izobrazbu mladih suradnika, u smislu da se izdvoje ili pronađu motivirani suradnici, predloži program znanstvenog i stručnog savravljanja, nađe mjesto i odgovarajuća osoba kod koje će se obavljati izobrazba te da se prati uspjehnost te izobrazbe. Posluhu će se poticati izobrazba u dobrim laboratorijima i klinikama u Hrvatskoj, jer to pridonosi na njihovo sudjelovanje u nastavi tijekom izobrazbe.
- 6) Trudit ćemo se da dobijemo što više kvalitetnih mladih znanstvenika iz sveučilišnih centara u zemlji i inozemstvu za stalni rad u Osijeku. U tu svrhu dočeljeno je od strane Županije Osječko-baranjske pet stanova za potrebe Medicinskog fakulteta Osijek.

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZNANOSTI I TEHNOLOGIJE

KLASA: 602-01/98-7/42
URBROJ: 533-08-98-2

Zagreb, 16. srpnja 1998.

Temeljem članka 7. Pravilnika o uvjetima za obavljanje djelatnosti visokih učilišta, donosim

DJELOMIČNO RJEŠENJE

Utvrđuje se da su djelomično ispunjeni uvjeti za obavljanje djelatnosti **MEDICINSKOG FAKULTETA SVEUČILIŠTA JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU**, Osijek, Hurlerova 4.

Obrazloženje

Nacionalno vijeće za visoku naobrazbu, u postupku donošenja mišljenja o ispunjenju standarda vršnoće za ustrojstvo i izvedbu studija Medicinskog fakulteta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera, donijelo je Zaključak pod brojem: klasa 602-11/98-02/007, urbroj: 533-08-98-1449 od 16. srpnja 1998. kojim se utvrđuje da spomenuti Fakultet ispunjava tek djelomično uvjete za vršnoću izvedbe studija u pogledu nastavnog osoblja.

Ministar znanosti ocjenjuje taj Zaključak valjanom osnovom za donošenje rješenja kao u izreci.

Ovo je rješenje konačno.

Protiv ovog rješenja nema mjesta žalbi ali se protiv njega može povesti upravni spor u roku od mjesec dana od njegovog primitka.

POTPREDsjedNIK VLADE I
MINISTAR ZNANOSTI I TEHNOLOGIJE

Prof. dr. sc. Ivica Kostović

putem dežurstava i terenske prakse. Za studij na novoosnovanom fakultetu odobreno je uz potporu Ministarstva četrdeset mjesta te još deset upisnih mjesta za posebne potrebe (za hrvatsku dijasporu, invalide Domovinskog

rata ili djecu stopostotnih invalida Domovinskog rata i djecu poginulih ili nestalih hrvatskih branitelja).

Zgrada Medicinskog fakulteta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku izgrađena je kao jedinstvena cjelina ukupne korisne površine 3.153,79 m² koju čine podrum (dvonamjensko sklonište), prizemlje, prvi i drugi kat te potkrovlje. Sadržaji su organizirani na temelju tehnologije rada, a ne prema pripadnosti određenim zavodima ili katedrama, te su raspoređeni po etažama.⁵² U zgradu su smješteni zavodi predmeta temeljnih medicinskih i pretkliničkih znanosti. Nastava kliničkih predmeta obavljala se najvećim dijelom u klinikama Kliničke bolnice Osijek. Nastava općemedicinskih i javnozdravstvenih predmeta održavala se u nastavnim bazama Medicinskog fakulteta i ambulanta opće medicine. Medicinski fakultet dobio je na korištenje knjižnicu u krugu bolnice, dobro opremljene učionice i laboratorije te studentima dostupnu računalnu učionicu. U blizini je radio prikladan restoran dostupan studentskoj prehrani.

Ubrzo po otvaranju, Medicinski fakultet postavlja temelje razvoju stručnih biomedicinskih djelatnosti pa je 5. kolovoza 1999. otvoren i DNA laboratorij za identifikacije žrtava Domovinskog rata, a 2001. godine ovaj laboratorij počinje provoditi i vještačenja očinstva.⁴⁸

Na temelju Odluke donesene 7. prosinca 2000. Medicinskom fakultetu u Osijeku dodijeljeno je ovlaštenje za ustroj i izvedbu sveučilišnog poslijediplomskog znanstvenog studija u znanstvenom području Biomedicine i zdravstva.⁵³ Studij je započeo s radom u akademskoj godini 2000./2001. Tijekom 2002. godine započeo je novi natječaj za projekte preko Ministarstva znanosti u koji se Medicinski fakultet u Osijeku uključuje s devetnaest projekata.

GORE: POZIVNICA ZA OTVORENJE MEDICINSKOG FAKULTETA.

DOLJE: ZGRADA NOVOOTVORENOG MEDICINSKOG FAKULTETA NA DAN OTVARANJA (SNIMIO: ŽELJKO ŠEPIĆ)

GLAS SLAVONIJE

INFORMATIVNO-POLITIČKI DNEVNI LIST

5 KUNA

OSIJEK, SRIJEDA, 23. RUJNA 1998.

GODINA 79 BROJ 24835

OTVOREN MEDICINSKI FAKULTET

OSIJEK - Ministar znanosti i tehnologije prof.dr. Ivica Kostović, osječko-baranjski župan Srećko Lovrinčević te osječki gradonačelnik prof.dr. Zlatko Kramarić jučer su rezanjem vrpce, uz nazočnost premijera mr. Zlatka Mateše, otvorili novu zgradu Temeljnih biomedicinskih znanosti u Osijeku. Ta će zgrada, u čiju je gradnju i opremanje uloženo oko pet milijuna njemačkih maraka, od početka ove akademske godine biti sjedište novoosnovanog Medicinskog fakulteta u okviru Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera.

H.K.

Snimio: D.OLVIČIĆ

Opširnije na 3. stranici

PROF. DR. SC. NIKO ZURAK, DEKAN MEDICINSKOG FAKULTETA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU ZA GOVORNICOM I PROF.DR.SC. ANTUN TUČAK U SKLOPU SVEČANOG OTVARANJA MEDICINSKOG FAKULTETA (SNIMIO: ŽELJKO ŠEPIĆ)

SVEČANO OTVORENJE MEDICINSKOG FAKULTETA 1998. SLIJEVA NADESNO: ŽUPAN OSJEČKO-BARANJSKI SREČKO LOVRINČEVIĆ, POTPREDSJEDNIK VLADE I MINISTAR ZNANOSTI TEHNOLOGIJE I ŠPORTA RH PROF. DR. SC. IVICA KOSTOVIĆ TE GRADONAČELNIK GRADA OSJEKA ZLATKO KRAMARIĆ (SNIMIO: ŽELJKO ŠEPIĆ)

GOVORNICI NA SVAČENOM OTVARANJU MEDICINSKOG FAKULTETA: IVAN KOSTOVIĆ, BISKUP MARIN SRAKIĆ, ZLATKO MATEŠA, REKTORICA GORDANA KRALIK (SNIMIO: ŽELJKO ŠEPIĆ)

UZVANICI NA SVAČENOM OTVARANJU MEDICINSKOG FAKULTETA (SNIMIO: ŽELJKO ŠEPIĆ)

PRVI DEKAN MEDICINSKOG FAKULTETA U OSIJEKU
PROF.DR.SC. ANTUN TUCAK (SNIMIO: ŽELJKO ŠEPIĆ)

Nadalje, u akademskoj godini 2003./2004. uveden je i stručni studij sestrinstva. Već nakon prvih pet godina djelovanja Medicinskog fakulteta u Osijeku vidljivi su značajni pomaci. Fakultet tada raspolaže s dvanaest redovitih profesora, 23 izvanredna i 43 docenta. Na fakultetu studira 400 studenata, a odobrena je i upisna kvota za studente iz dijaspore.⁵⁴

Razvojem Fakulteta na njemu se osnivaju i djeluju sljedeći zavodi: Zavod za staničnu elektroforezu pod vodstvom prof. dr. sc. Domagoja Sabolovića; Zavod za analizu DNA pod vodstvom prof. dr. sc. Gordana Lauca; Zavod za mineralni metabolizam pod vodstvom prof. dr. sc. Antuna Tucaka; Zavod za elektronsku mikroskopiju pod vodstvom prof. dr. sc. Ljiljane Kostović Knežević; Zavod za mikrobiologiju pod vodstvom prof. dr. sc. Jasmine Vranješ; Zavod za biologiju pod vodstvom doc. dr. sc. Marije Hefer Lauc, kao i Zavod za biološku antropologiju pod vodstvom akademika Pavla Rudana. Dovršetakom nastambe za

PRVA SJEDNICA FAKULTETSKOG VIJEĆA ODRŽANA 15. LIPNJA 1998. NA SLICI ČLANOVI FAKULTETSKOG VIJEĆA (S LIJEVA NA DESNO): PROF. DR. SC. ĐURO VRANKOVIĆ, MR. SC. BORIS KRATOFIL, PROF. DR. SC. JASMINA VRANEŠ, PROF. DR. SC. IVAN SOLDI, PROF. DR. SC. DINKO PUNTARIĆ, VMS. TEA FARKAŠ, PROF. DR. SC. BOŠKO BARAC, DR. SC. DRAGUTIN KOZMAR, PROF. DR. SC. SLAVKO ŠIMUNIĆ, PROF. DR. SC. DUŠKO MARDEŠIĆ, PROF. DR. SC. KREŠIMIR GLAVINA, PROF. DR. SC. ZDENKO KRAJINA, PROF. DR. SC. KATARINA ŠAKIĆ ZDRAVČEVIĆ, PROF. DR. SC. JANKO HANČEVIĆ, PROF. DR. SC. SAVO JOVANOVIĆ, PROF. DR. SC. VASILJE NIKOLIĆ, PROF. DR. SC. LJILJANA KOSTOVIĆ KNEŽEVIĆ, PRIM. DR. JOSIP HANZER, DR. ŽELJKO KOTROMANOVIĆ, PROF. DR. SC. ANTUN TUCAK, PROF. DR. SC. JASMINKA BRNJAS KRALJEVIĆ, PROF. DR. SC. TIHOMIR ĆURKOVIĆ, PROF. DR. SC. ANTE TVRDEIĆ, PROF. DR. SC. BRANKO VITALE, DR. SC. MARIO ŠTEFANIĆ, PROF. DR. SC. DAVORIN ĐANIĆ, PROF. DR. SC. IVAN KARNER, PROF. DR. SC. TATJANA BELOVARI, PROF. DR. SC. ZDRAVKO EBLING, INŽ. ANTE BILONIĆ, INŽ. KREŠIMIR DVORŽAK. (SNIMIO: ŽELJKO ŠEPIĆ)

pokusne životinje stvoreni su i uvjeti za intenzivniji rad s eksperimentalnim životinjama, što koriste i istraživači na drugim sastavnicama Sveučilišta.^{37,49}

Nastavne baze Fakulteta su: Klinička bolnica Osijek; Dom zdravlja Osijek; Zavod za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije, Osijek; Magdalena – specijalna bolnica za kardiovaskularnu kirurgiju i kardiologiju, Krapinske Toplice;

Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Krapinske Toplice; Opća bolnica „Sveti Duh“ Zagreb; Opća bolnica „Dr. Josip Benčević“, Slavonski Brod; Opća županijska bolnica Požega, te „Thalassotherapie – Opatija“, specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju bolesti srca, pluća i reumatizma.⁴⁸

Uz rad i zalaganje domaćega nastavnog kadra, razvoju i prepoznatljivosti osječkog fakulteta pridonose i istaknuti gosti profesori: prof. dr. sc. Ivo Baće, Klinika za kirurgiju u Bremenu, Sveučilište u Göttingenu, Njemačka; prof. dr. sc. Željko Bošnjak, Medical College of Wisconsin, Department of Anaesthesiology and Physiology, SAD; prof. dr. sc. Esteban Cvitković, Saint Luis Hôpital Paris, Francuska; prof. dr. sc. Zoran Čulig, Medicinsko Sveučilište Innsbruck, Austrija; prof. dr. sc. Mirko Dikšić, Neurological Institute and Hospital, University Montreal, Quebec, Canada; prof. dr. sc. Jan Dvoraček, Department of Urology, 1st Faculty of Medicine, Charles University, Prague, Czech Republic; prof. dr. sc. Reuben Eldar, Ra'anana, Fleischman Unit for the Study of Disability, Loewenstein Hospital – Rehabilitation

Centre, Ra'anana, Izrael; prof. dr. sc. Rudolf Hohenfellner, Urologische Klinik und Poliklinik, Klinikum der Johannes Gutenberg Universität, Mainz, Njemačka; prof. dr. sc. Darko Kröpfl, Kliniken Essen-Mitte, Urologische Klinik, Essen, Njemačka; prof. dr. sc. Ante Pađen, Department of Pharmacology and Therapeutics, McGill University, Montreal, Canada; prof. dr. sc. Imre Romics, Department of Urology, Semmelweis University of Medicine, Budapest, Hungary; prof. dr. sc. Domagoj Sabolović, Medicinski fakultet Pitie Salpetriere, Pariz; prof. dr. sc. Norman Sartorius, Sveučilište u Ženevi, Švicarska; prof. dr. sc. Ruđer Novak, prof. dr. sc. Marko Turina, Sveučilišna klinika Zürich, Švicarska

 SVEUČILIŠTE J. J. STROSSMAYERA U OSIJEKU
Rektorat
31000 Osijek, Trg Sv. Trojstva 3
Telefoni: (031) 224 102, 224 110, 224 120, 224 130
Telefaks: (031) 207 015

Klasa: 602-01-00-02/14
Ur. broj: 2158-60-08-00-8
Osijek, 7. prosinca 2000.

PRILJEŽNIK: 7 k. 2000
Dni: jedinstva: 02-456/4-20

Na temelju odredbi članaka 25., 39. i članka 112. Zakona o visokim učilištima (Narodne novine 58/96. - pročišćeni tekst) te sukladno članku 43. stavku 2. i članku 111. Statuta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku - pročišćeni tekst, Sveučilišni senat na 2. sjednici u akademskoj 2000/2001. godini održanoj 6. prosinca 2000. godine pod točkom 6.5. dnevnog reda donio je sljedeću

ODLUKU

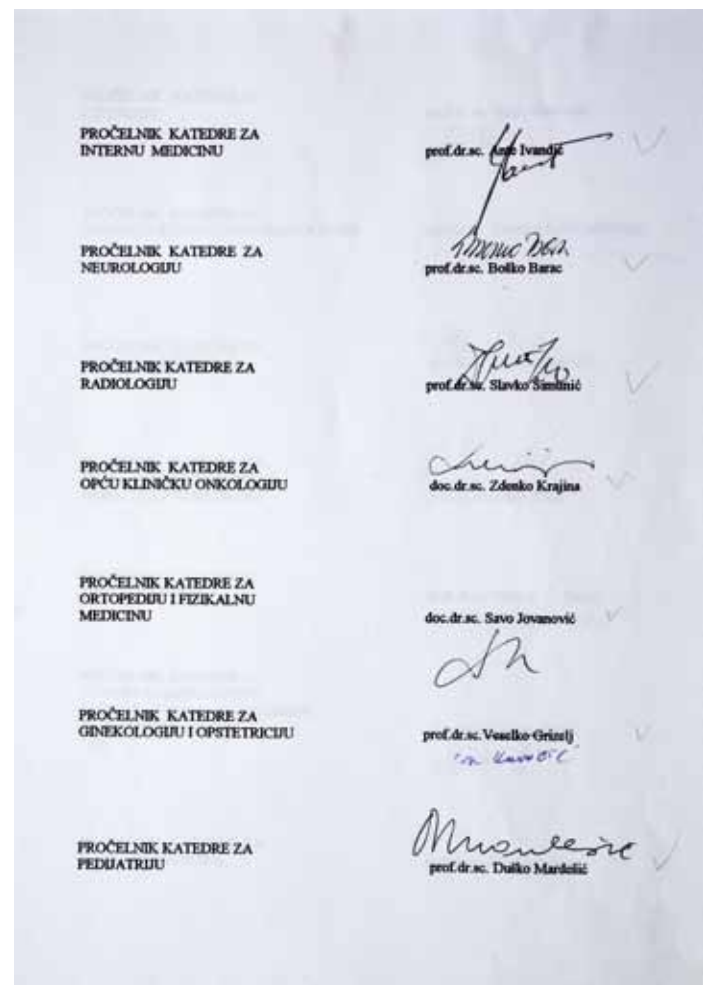
- Daje se ovlaštenje Medicinskom fakultetu u Osijeku za ustroj i izvedbu sveučilišnog poslijediplomskog znanstvenog studija u znanstvenom području Biomedicine i zdravstva.
- Zadužuje se Medicinski fakultet u Osijeku da u skladu sa odredbama Statuta Medicinskog fakulteta u Osijeku raspisuje natječaj za za upis pristupnika na poslijediplomski znanstveni studij naveden u točki 1. ove Odluke.

Obrazloženje

Medicinski fakultet u Osijeku uputio je Sveučilišnom senatu zahtjev za ustroj i izvedbu poslijediplomskog znanstvenog studija. Uz zahtjev je priložen nastavni program poslijediplomskog znanstvenog studija. Sveučilišni senat je 2. svibnja 2000. godine imenovao recenzente za ocjenu nastavnog programa: prof. dr. sc. Ivica Kostović, Institut za istraživanje mozga Medicinskog fakulteta u Zagrebu, prof. dr. sc. Juraj Geber, Zavod za farmakologiju Medicinskog fakulteta u Zagrebu i prof. dr. sc. Niko Zurać, Klinika za Neurologiju KBC Medicinskog fakulteta u Zagrebu.

Recenzenti su Povjerenstvu za poslijediplomske studije uputili primjedbe za izmjene nastavnog programa. Povjerenstvo je razmatralo primjedbe recenzenta te uputilo priporuku predlagatelju za usklađivanje nastavnog programa u skladu s primjedbama recenzenta. Medicinski fakultet je na temelju preporuke Povjerenstva i prema primjedbama recenzenta uskladio nastavni program te uputio Povjerenstvu. Povjerenstvo za poslijediplomske studije je na sjednici od 24. studenog

ODLUKA O OVLAŠTENJU MEDICINSKOG FAKULTETA
U OSIJEKU ZA USTROJ I IZVEDBU SVEUČILIŠNOG
POSLIJEDIPLOMSKOG ZNANSTVENOG STUDIJA
U ZNANSTVENOM PODRUČJU BIOMEDICINE I
ZDRAVSTVA

PROČELNIK KATEDRE ZA
KIRURGIJU
prof.dr.sc. Janjo, Hančević ✓
Janjo

PROČELNIK KATEDRE ZA
ANESTEZIOLOGIJU I REANIMATOLOGIJU
doc.dr.sc. Katarina Šakić-Zdravčević ✓
Katarina Šakić-Zdravčević

PROČELNIK KATEDRE ZA
SUDSKU MEDICINU
doc.dr.sc. Mladen Marčić ✓
Marčić

PROČELNIK KATEDRE ZA
UROLOGIJU, MEDICINSKU
ETIKU I RATNU MEDICINU
prof.dr.sc. Antun Tucak ✓
Antun Tucak

PROČELNIK KATEDRE ZA
OPTALMOLOGIJU
prof.dr.sc. Tihomir Čurković ✓
Tihomir Čurković

PROČELNIK KATEDRE ZA
OTORENOLARINGOLOGIJU
I MAKSILOFACIJALNU KIRURGIJU
SA STOMATOLOGIJOM
doc.dr.sc. Davorin Danić ✓
Davorin Danić

PROČELNIK KATEDRE ZA
POVIJEST MEDICINE
prof.dr.sc. Biserka Belicza ✓
Biserka Belicza

PROČELNIK KATEDRE ZA
OBITELJSKU MEDICINU I PRIMARNU
ZDRAVSTVENU ZAŠTITU, ORGANIZACIJU
ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I ZDRAVSTVENU
EKONOMIKU
doc.dr.sc. Zdravko Ebling ✓
Zdravko Ebling

PROČELNIK KATEDRE ZA
ZDRAVSTVENU EKOLOGIJU I
EPIDEMIOLOGIJU
doc.dr.sc. Dinko Puntarić ✓
Dinko Puntarić

PROČELNIK KATEDRE ZA
STRANE JEZIKE
Margareta Kremus, prof. ✓
Margareta Kremus

PROČELNIK KATEDRE ZA
TJELESNU I ZDRAVSTVENU
KULTURU
mas. Dubravko Haković, prof. ✓
Dubravko Haković

RAVNATELJ KLINIČKE
BOLNICE OSJEK
prim.dr.sc. Krtimir Glavina ✓
Krtimir Glavina

ZAMJENIK RAVNATELJA
KLINIČKE BOLNICE OSJEK
Mladen Pajtlar, dr.med. ✓
Mladen Pajtlar

GLAVNA SESTRA BOLNICE
gđa. Tea Farkaš, VMS ✓
Tea Farkaš

KATEDRA ZA NEUROKIRURGIJU
prof.dr.sc. Đuro Vranković ✓
Đuro Vranković

KATEDRA ZA ANESTEZIOLOGIJU
I REANIMATOLOGIJU
mr.sc. Boris Kratofil, dr.med. ✓
Boris Kratofil

VOĐITELJ MODULA
VIP-a
dr.sc. Dragutin Kozmar, mag.ph. ✓
Dragutin Kozmar

RAVNATELJ NASTAVNE BAZE:
DOM ZDRAVLJA OSJEK
mr.sc. Božilka Gmajnić, dr.med. ✓
Božilka Gmajnić

RUKOVODITELJ ODJELA ZA
ŽENSKU BOLESTI I
PORODILJSTVO
dr.sc. Darko Čuržik, dr.med. ✓
Darko Čuržik

RUKOVODITELJ ODJELA
ZA OČNE BOLESTI
mr.sc. Zlatko Balog, dr.med. ✓
Zlatko Balog

RUKOVODITELJ ODJELA
ZA ONKOLOGIJU I
RADIOTERAPIJU
mr.sc. Ivan Križ, dr.med. ✓
Ivan Križ

RUKOVODITELJ ODJELA
ZA KIRURGIJU ČELJUSTI
I LICA
prim. Josip Hanzler, dr. med. ✓
Josip Hanzler

RUKOVODITELJ ODJELA ZA
BOLESTI UHA, GRLA I NOSA
Željko Kotromanović, dr.med. ✓
Željko Kotromanović

RAVNATELJ ZAVODA ZA
JAVNO ZDRAVSTVO
OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE
Ivan Valek, dr.med. ✓
Ivan Valek

TJELNIK STUDIJU MEDICINE
OSJEK
Nada Ljubčić, dipl.occ. ✓
Nada Ljubčić

PREDSTAVNIK STUDENATA
Mario Stefančić ✓
Mario Stefančić

PROF. DR. ANTUN TUCAK, DEKAN MEDICINSKOG FAKULTETA, O CENTRU ZA ELEKTRONSKU MIKROSKOPIJU

Ovome području neophodan je snažan razvoj znanosti

Centar neće služiti samo za dijagnostiku i istraživanja vezana uz medicinu nego svim znanstvenicima s osječkog Sveučilišta

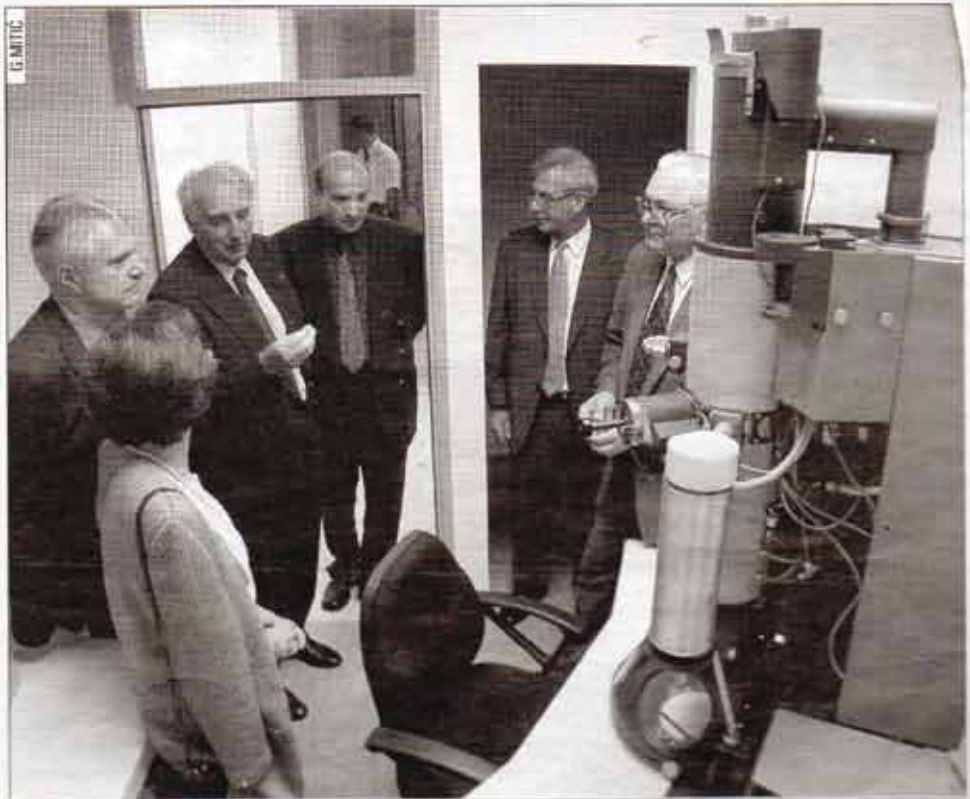
Od Studija medicine, osnovanog 1979. godine u Osijeku, razvio se Medicinski fakultet koji djeluje već pet godina. Na njemu danas predaje 11 redovitih i 20 izvanrednih profesora, među kojima i najpoznatija imena iz svijeta medicine poput glasovitog kardiokirurga, prof.dr. Marka Turine.

Osamdeset posto upisanih studenata u roku završava fakultet i time se svrstava u sam vrh među medicinskim fakultetima u Hrvatskoj. Koliko je ovome području potreban Medicinski fakultet svjedoči činjenica da trenutno na širem slavonskom području, od Nove Gradiške do Iloka, nedostaje 58 liječnika. Također, liječenje i medicinska skrb pruža se za milijun stanovnika, ne samo iz Hrvatske nego i iz susjedne BiH.

Prof.dr. Antun Tucak

U ponedjeljak je na Medicinskom fakultetu otvoren i Centar za elektronsku mikroskopiju, čime se Fakultet svrstava među rijetke u Hrvatskoj gdje će se obavljati daljnja istraživanja i dijagnostika.

Vrijednost elektronskog mikroskopa i opremanja prostora je tri milijuna kuna

- Ukupna vrijednost elektronskog mikroskopa i opremanja prostora je tri milijuna kuna. Neizostavno je naglasiti da smo to postigli zahvaljujući Philip-su, koji je izdvojio dva milijuna kuna, te još milijun Ministarstvo zdravstva i Klinička bolnica Osijek. Svakako je važno istaknuti neizmjerni doprinos prof.dr. Ljiljane Kostović i prim.dr. Đure Vranešića, koji su učinili mnogo da bismo se opremili elektronskim mikroskopom te se time svrstali među vodeće centre za elektronsku mikroskopiju.

* Primarijus Vranešić je ukratko naglasio važnost elektronske mikroskopije, kako je slikovito rekao u analizi svih mogućih živih i neživih stvari, ali i u širokom spektru primjene u dijagnostici. Što to znači za ovo područje?

- Konkretno, određene analize više se neće morati raditi u Zagrebu, a to znači da će pacijenti neke nalaze dobiti brže i potrošiti će se manje novca. Međutim, Centar za elektronsku mikroskopiju značajan je i za mlade ljude, jer će tako moći svoje znanstvene radove i istraživanja raditi u Osijeku. Što idemo dalje sve je teže doktorirati iz nekih područja bez primjene takve opreme, a bez toga nema ni napretka Medicinskog fakulteta.

Otvaranje Centra za elektronsku mikroskopiju veliki je događaj za istočnu Hrvatsku jer je to jedini elektronski mikroskop do Zagreba. Istina, nije najnoviji, star je četiri godine, ali je "najmlađi" u Hrvatskoj, a to znači i najsuvremeniji.

* Naglasili ste da će Centar biti otvoren i drugim područjima znanosti?

- Značaj je to veći jer neće služiti samo u dijagnostici i pomaganju bolesnicima te za znanstvena istraživanja pri Medicinskom fakultetu nego i drugima. Zato se i zove Centar, jer će služiti Poljoprivrednom, Prehrambeno-tehnološkom i Pedagoškom fakultetu te Parku prirode Kopački rit, a obuka ljudi počinje već ovoga tjedna. U okviru napretka Medicinskog fakulteta možemo najaviti da ćemo ubrzo otvoriti laboratorij za denzitometriju vrijedan milijun kuna, gdje će pacijenti s uputnicom moći obaviti i tu vrstu pregleda te dobiti specijalističku dijagnozu, a do rujna rad će početi i Klinički laboratorij za mikrobiologiju te tzv. udaljena predavaonica.

Ana DIKLIC

te naslovni redoviti profesor Medicinskog fakulteta Osijek – akademik Vladimir Bermanac.⁴⁸

Četvrt stoljeća samostalnog djelovanja Medicinskog fakulteta Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku obilježeno je nizom nastojanja, aktivnosti i pomaka. Riječ je o povijesti koja se upisala u kulturni kontekst grada i države obogaćujući se postignućima povijesnog razvoja od prvih zapisa o bolestima do protuepidemijskih kordona, od liječničke udruge i rane medicinske periodike do prvih bolnica i razgranatoga bolničkog sustava. Ovi razvojni procesi s vremenom će iznjedrili zreo akademski potencijal čineći jezgru budućeg fakulteta.

Pred Medicinskim fakultetom Sveučilišta u Osijeku stoje izazovi i odgovornost daljnjeg kvalitetnog razvoja kao modernoga europskog visokog učilišta, što će zasigurno pospješiti i njegov studij na njemačkom jeziku. Svojim razvojem, pozicijom, izgradnjom i poticanjem međunarodne suradnje Fakultet priprema studente za uključivanje u svjetske medicinske trendove i suvremene potrebe tržišta.

GLAS SLAVONIJE OSIJEK PETAR, 30. LIPNJA 2000.

PROF. DR. SC. ANTUN TUCAK, DEKAN MEDICINSKOG FAKULTETA U OSIJEKU:

I od budućih bruceša očekujemo da budu među najboljim studentima na Sveučilištu!

Od svojih studenata očekujemo da se maksimalno posvete studiranju, da im ono bude na prvom mjestu, za što imaju najbolje uvjete na Fakultetu i u Kliničkoj bolnici Osijek. Kvalitetan studij kakav je naš opravdano očekuje kvalitetne studente - ističe prof.dr. Tucak

Učeli razredbenih ispita na fakultetima, prof.dr.sc. Antun Tucak, dekan Medicinskog fakulteta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, odgovorio je na nekoliko pitanja koja ovih dana zaokupljaju buduće bruceše.

*** Medicinski fakultet u Osijeku najmlađa je znanstvena, nastavna i zdravstvena ustanova u području medicine u Republici Hrvatskoj.**

- Točno. Fakultet organizira i izvodi nastavu za stjecanje stručne spreme doktor medicine. Studij se prema istom programu i režimu studija izvodi na Medicinskom fakultetu u Zagrebu. Obrazovanje za stručno zvanje doktor medicine traje šest godina, odnosno dvanaest semestara, a sastoji se od pet skupina obvezanih predmeta: općeobrazovni, temeljni medicinski predmeti, preklinički, klinički (javnnozdravstveni, te izborni predmeti). Sve ostale pojediniosti u svezi sa studijem kandidati mogu potražiti u knjižici "Razredbeni ispiti na Medicinskom fakultetu u Osijeku".

Razredbeni ispiti i upisi

*** Koji su uvjeti upisa na studij?**

- Pravo upisa na studij za doktora medicine imaju osobe koje su završile četverogodišnju srednju školu, u kojoj su najmanje dvije godine pohađale nastavu iz predmeta biologija, kemija, fizika i latinski jezik, te koje su uspješno položile razredbeni ispit. Pristupnik koji u srednjoj školi nije učio latinski smije pristupiti razredbenom postupku i upisati se na studij medicine uz uvjet da do prve godine studija položi odgovarajuće gradivo iz latinskog jezika.

*** Što obuhvaća razredbeni postupak?**

- Obuhvaća provjeru znanja na testu iz biologije, fizike i kemije prema nastavnom programu četiriju razreda gimnazije, vrednovanje uspjeha postignutog u srednjoj školi te vrednovanje posebnih uspjeha, primjerice: osvajanje od prvog do trećeg mjesta na državnim ili međunarodnim natjecanjima.

*** Kada će se organizirati razredbeni ispiti, a kada upisi?**

- Razredbeni se ispiti organiziraju u prvom (srpanjskom) i drugom (rujanskom) roku. U prvom se razredbenom roku organizira ispit za sve kategorije pristupnika, a u drugom za pripadnike hrvatske djelatnosti te za one kategorije pristupnika za koje ostane slobodnih mjesta u prvom upisnom roku. Prijave za upis primaju se za prvi razredbeni rok do 1. srpnja, a za drugi od 30. kolovoza do 2. rujna. O dokumentima potrebnim za prijavu pristupnici se mogu raspitati u našem tajništvu.

Znanjem do jednog od pedeset mjesta

*** Koliko je upisnih mjesta ove godine?**

- Kao i prijašnjih godina, četrdeset mjesta uz potporu Ministarstva znanosti i tehnologije i desetak za studij iz osobnih potreba, ali samo prema bodovnoj ljestvici.

*** Nekada je broj pristupnika višestruko nadmašivao broj upisnih mjesta. Kako je danas?**

- Na žalost, nije ni jedan prema dva. Zanimanje za studij medicine manje je nego nekada, napose kada je riječ o muškarcima. Osim toga, prošle je godine, primjerice, od stotinjak pristupnika samo njih šezdeset petoro pešlo bodovni prag na razredbenom ispitu.

*** Medicinski je fakultet u Osijeku prije dvije godine postao samostalan, dok je nekada bio područni studij zagrebačkog Medicinskog fakulteta. Svojim studentima, između ostaloga, nudite izvrstan nastavni kadar i suvremeno opremljenu fakultetsku zgradu. Jeste li zadovoljni svojim studentima?**

- Medicina je specifičan studij, vrlo težak, s visokim kriterijima, no naši su studenti među najboljima na Sveučilištu. Od svojih studenata očekujemo da se maksimalno posvete studiranju, da im ono bude na prvom mjestu, za što imaju najbolje uvjete na Fakultetu i u Kliničkoj bolnici Osijek. Kvalitetan studij kakav je naš opravdano očekuje kvalitetne studente.

Ivana RAB

LITERATURA

1. Mutnjaković A. Glasija Perivoj hrvatskih velikana. Osijek: Družba Braća hrvatskog zmaja; 2020, str. 5.
2. Sablić Tomić H. Vesentinov grad. U: Mutnjaković A, ur. U osječkom Nutarnjem gradu. Zagreb – Osijek: HAZU; 2022.
3. Pavličević D. Povijest Hrvatske. Zagreb: Naklada Pavičić; 2000.
4. Dürriegl MA, Fatović-Ferenčić S. Hrvatske ljekaruše između medicine, vjere i književnosti. U: Pećina M, Fatović-Ferenčić S, ur. Karlobaške ljekaruše. Rasprave i građa za povijest znanosti, knjiga 9. Zagreb: HAZU; 2009, str. 141-8.
5. Šušnić-Fliker Z. Ljekaruše kao izvor za proučavanje etnofarmacije u Hrvatskoj – dosadašnji rezultati i suvremene mogućnosti istraživanja. U: Padovan I, Belicza B, ur. Rasprave i građa za povijest znanosti, knj. 7. Zagreb: HAZU; 1992, str 305-12.
6. Mažuran I. Osnivanje vojne granice u Slavoniji 1702. godine. Osijek: Državni arhiv u Osijeku; 2005.
7. Belicza B. Vojna krajina – Sanitarni kordon. U: Vitale B et al., ur. Četiri stoljeća javnog zdravstva i biomedicine u Hrvatskoj: mala zemlja duge medicinske tradicije u globalnoj medicini 21. stoljeća. Zagreb: Medicinska naklada; 2007, str. 19-23.
8. Kljajić J. Vojnokrajški čardaci u Slavonko-srijemskom Posavlju u 18. i 19. stoljeću. Povijesni prilozi. 2002;21(22):130-58.
9. Atalić B, Fatović-Ferenčić S. Između brijačnice i bolnice: uloga kirurga-ranarnika u Osijeku u razdoblju od 1687.-1746. godine. Liječ Vjesn. 2007;129:367-70.
10. Kralik G, ur. Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Osijek: Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera; 2005.
11. Filipović S. Osječko srednje školstvo od 1729. Do početka Prvog svjetskog rata. ESSEHIST/Osijek kroz povijest. 2010;2(2):44-51.
12. Hakenberger D. Znameniti i zaslužni maturanti. U: Gimnazije u Osijeku, ravnatelji, profesori i maturanti 1729-2000. Zagreb – Osijek: HAZU, Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku; 2011, str. 255-82.
13. Mutnjaković A, Tucak A, ur. Perivoj hrvatskih velikana. Rondel učenika gimnazija u Osijeku. Zagreb – Osijek: HAZU, Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku, Družba Braća hrvatskoga zmaja; 2018.
14. Plevnik B. Stari Osijek. Osijek: Muzej Slavonije Osijek; 1987.
15. Živaković-Kerže Z. Svaštice iz starog Osijeka. Osijek: Hrvatski institut za povijest; 2001.
16. Sršan S. Zapisnik općine Osijek – Tvrđa od 1745. do 1770. godine. Osijek: Sveučilište u Osijeku, Povijesni arhiv u Osijeku, Građa za povijest Osijeka i Slavonije; 1987.
17. Plevnik B. Stari Osijek. Osijek: Izdavački centar Revija; 1987.
18. Firinger K, Utvić V. Povijest bolničkih ustanova u Osijeku od 1739 do 1930. Osijek: Opća bolnica Osijek; 1970.
19. Belicza B, Orlić D. Hrvatski liječnički zbor. Predsjednici 1874-2004. Zagreb: HLZ; 2004, str. 30-36.
20. Dugački V. Društvo slavonskih liječnika u Osijeku i njegov časopis. Liječ Vjesn. 1977;99:511-6.
21. Sršan S. Društvo slavonskih liječnika u Osijeku. U: Povijest Osječkih udruga i klubova. Osijek: Povijesni arhiv, Gradsko poglavarstvo; 1994, str. 41-2.
22. Belicza B. 125. obljetnica konstituirajuće skupštine »Društva slavonskih liečnika u Osieku« održane 15. prosinca 1874. godine. Med Vjesn. 1999;31:11-16.
23. Fatović-Ferenčić S, Tucak A. Od Društva do Studija: proces institucionalizacije medicinskog obrazovanja u Osijeku. Med Vjesn. 2008;40:11-24.
24. Belicza B, Tucak A. Društvo slavonskih liečnika – kronologija osnutka, uloga i djelovanje 1874.-1883. Osijek: Zavod za znanstvenoistraživački rad HAZU; 2009.
25. Tucak A. Od Glasnika Društva slavonskih liečnika do Medicinskog vjesnika (1982. – 2012.). Med Vjesn. 2012;44(1-4):13-16.
26. Fatović-Ferenčić S. Liječnički vjesnik – medicinska komunikacija i memorija struke. Zagreb: Hrvatski liječnički zbor; 2022.
27. Vranješ Ž, Glavina K. Od Zakladne bolnice do Kliničkoga bolničkog centra u Osijeku. Med Vjesn. 2009;41(3-4):27-40.
28. Utvić V. Povijest bolničkih ustanova u Osijeku od 1874 do 1974: II dio. Osijek: Opća bolnica Osijek; 1974.
29. Fatović-Ferenčić S, Pećina M. Iz Florschützova okvira. Kirurg Vatroslav Florschütz (1879.-1967.) riječju i slikom. Zagreb: HAZU; Osijek: KBC Osijek; 2011.
30. Fatović-Ferenčić S, Tucak A, ur. Kirurg na fronti: Ratni dnevnik Vatroslava Florschütza 1914.-1918. Zagreb: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti; Osijek:

- Medicinski fakultet Sveučilišta u Osijeku, HLZ – Podružnica Osijek; 2014.
31. Fatović-Ferenčić S. Borba za osnutak Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. U: Pećina M, Klarica M, ur. Monografija Medicinskog fakulteta u povodu stote obljetnice. Zagreb: Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu; 2017, str. 5-19.
 32. Škrobonja A, Bobinac D, Varljen J, Simonić A, Linić-Vlahović V. Rijeka: Medical School: Development of higher education and medicine in Rijeka. *Cro Med J*. 1992;33:127-33.
 33. Marušić M. O studijima medicine u Osijeku i Splitu. *Liječ Vjesn*. 1981;103:95-6.
 34. Brisky L, Fatović-Ferenčić S. Preteče i razvoj visokoškolske medicinske izobrazbe u Dalmaciji: od individualne inicijative do osnutka Medicinskog studija u Splitu. *Liječ Vjesn*. 2010;132:309-15.
 35. Marušić M. Povijest Medicinskog fakulteta u Splitu. U: Janković S, Boban M, ur. Sveučilište u Splitu Medicinski fakultet 1997.-2007. Split: Sveučilište u Splitu Medicinski fakultet; 2007.
 36. Fatović-Ferenčić S, Tucak A. Od Društva do Studija: proces institucionalizacije medicinskog obrazovanja u Osijeku. *Med Vjesn*. 2008;40:11-24.
 37. Tucak A, Fatović-Ferenčić S. Povijest Medicinskog fakulteta Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku. U: Filaković P, ur. Medicinski fakultet Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku 1998. – 2008. Osijek: Medicinski fakultet Sveučilišta J. J. Strossmayera; 2008.
 38. D. M. Svečano otvorena Znanstvena jedinica. *Glas Slavonije/Nedjeljni magazin*, 20. prosinca 1980, str. 3.
 39. Tucak A. Znanstvena jedinica za kliničko-medicinska istraživanja u Slavoniji i Baranji. *Med Vjesn*. 1982;14-4.
 40. Olvitz D. Glasnik naših dostignuća. *Večernji list*, 21. srpnja 1982, str. 7.
 41. Cvitkušić B. Obilje znanstvenog štiva. Zanimljivi radovi osječkih autora. *Glas Slavonije*, 25. listopada 1984, str. 4.
 42. A. Š. Novi brojevi Medicinskog vjesnika. *Vjesnik*, 24. studenog 1984, str. 13.
 43. Cvitkušić D. Otvorena nova knjižnica. *Glas Slavonije*, 21. prosinca 1984, str. 4.
 44. Tucak A, Glavina K, Bosanac V, Njavro J, Matoš I, Švageljić D, Romano Tripalo R, Barišić Z, Mihaldinec Z, Markeljević J, Lacković Z. Razaranje zdravstvenih ustanova Slavonije i Baranje tijekom rata protiv Hrvatske (do kraja 1991.). *Med Vjesn*. 1991;23(3-4):63-92.
 45. Glavina K, Tucak A, Janošić K, Pajtler M, Lacković Z. Razaranje Opće bolnice u Osijeku od strane federalne armije (od 13. rujna do 17. rujna 1991.). *Liječ Vjesn*. 1991;113:211-7.
 46. Glavina K, Tucak A, Karner I, Hanzer J, Pajtler M, Fuštar A, Farkaš T, Lacković Z. Deliberate military destruction of the General hospital in the city of Osijek. *Croatian Medical Journal*. 1991;33(War suppl. 1):61-70.
 47. Ebling Z, Janković B, Vuković A. Dom zdravlja Osijek u Domovinskom ratu. *Med Vjesn*. 1992;24(1-2):109-16.
 48. Tucak A. Medicinski fakultet Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku. Zagreb: Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu; 2017, str. 127-32.
 49. Glavina K. Klinička bolnica Osijek u Domovinskom ratu. Hrvatski sanitet tijekom srpsko-crnogorske agresije na Republiku Hrvatsku 1990. – 1995. Andrija Hebrang i suradnici. Vukovar – Zagreb: Medicinska naklada; 2015.
 50. Odluka o osnivanju Medicinskog fakulteta u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera, broj 374-1/98 od 11. lipnja 1998.
 51. Belicza B. Svečano otvaranje Medicinskog fakulteta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera. *Med Vjesn*. 1998;30:161-7.
 52. Arhiva Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Osijeku. Nastavni planovi i programi studija Osijek od 12. svibnja 1999. Ur. br. 2158/61-02-181-3/99.
 53. Arhiva Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Osijeku Sveučilište J. J. Strossmayera u Osijeku Rektorat/Odluka o osnivanju poslijediplomskog studija od 7. prosinca 2000, Klasa: 602-01-00-02/14, Ur. broj: 2158-60-08-00-8.
 54. Diklić A. Prof. dr. Antun Tucak, dekan Medicinskog fakulteta u Osijeku o dosadašnjem radu i perspektivi fakulteta: U Osijeku nema akademskog razmišljanja. *Glas Slavonije*, 30. rujna 2003, str. 7.

